

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny, założony w r. 1893 przez Józefa Rogożca.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupré

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu” Kraków. Telefon Nr. 190.

Osoba prenumerata... wydanie poranne wynosi miesięcznie w miejscu z odnośzeniem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne przekazywać na prenumeratę i inseraty, franco do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckim. Reklamacje

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu”, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opełik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schieri, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevisse, John F. Jones & Cie.

Nr. 343.

Kraków, czwartek dnia 19 lipca 1906 roku

ROK XIV.

U schyłku prac parlamentarnych.

Wiedeń, 18-go lipca.

(Mm.) Przedewszystkiem stwierdzam, że poseł Rotter nie stawił się na posiedzenie sobotnie Koła polskiego, bo już był złożonym ciężko niemocą. Padł ofiarą tyfusu brzuszego. Podobno jest to następstwo zatrucia się mięsem nieświeżym. W poniedziałek przewieziono chorego do szpitala. Posłowie go odwiedzają, lecz nie poznaje on kolegów.

Powtórę, podkreślam fakt energii Koła polskiego, bo już był złożonym ciężką niemocą przeboleć, iż Koło polskie się sprzeciwiło jego wstąpieniu do gabinetu, zajął parol na krzyżowanie wszystkich planów polskich. Pragnął tedy udaremnić zakończenie pierwszego czytania przedłożenia w sprawie zakupna kolei Północnej na rzecz skarbu w ten sposób, że chciał przerwać już po raz wtóry obrady nad ową sprawą z pomocą wniosku nagłego o załatwienie ustawy o emeryturze urzędników prywatnych. Tę ustawę bowiem Izba panów zmieniła w paru punktach. Zachodzi tedy potrzeba uchwalenia jej po raz wtóry w Izbie poselskiej.

Koło polskie przeciw zaprotestowało energicznie przeciwko takiej przerwie. Uznaje ono potrzebę zabezpieczenia bytu urzędników prywatnych na starość, nie może jednak pozwolić, by jakiś tam odpalony kandydat ministerjalny używał odnośnej ustawy za narzędzie swej zemsty osobistej i za sprzężynę psucia tak ważnej dla Galicji sprawy, jak upaństwowienie Kolei Północnej. Dzięki energii Koła Polskiego pierwsze czytanie przedłożenia o upaństwowieniu Kolei Północnej dobiegnie kresu już na posiedzeniu piątkowym, które zapewne będzie ostatniem przed wakacjami.

Podczas posiedzenia wtorkowego Izby poselskiej miałem sposobność porozmawiania z księdzem prałatem Pastorem w sprawie poruczonej przez niego myśli przedłużenia mandatów poselskich na pół roku, ewentualnie na rok, celem stanowczego załatwienia reformy wyborczej.

Mimo przypuszczonych do mojego projektu i mojej osoby ataków przez prasę konserwatywną zauważył ks. Pastor z uśmiechem ironicznym — obstał stanowczo przy twierdzeniu, że przedłużenie mandatów poselskich na mocy uchwały powziętej przez obie Izby kwalifikowaną większością i sankcjonowanej przez koronę, jest zupełnie możliwym i politycznie wskazanym. Zresztą znajduję się — dodał ksiądz prałat — w dobrym towarzystwie. Zwracam pańską uwagę na list dra Józefa Ungra w niedzielnej „Neue Freie Presse”. Prezes trybunału państwowego i najwybitniejszy prawnik niemiecko-austriacki chwili obecnej przyznaje, że przedłużenie mandatów poselskich jest możliwym, ponieważ przytacza wypadek odpowiedni z historii parlamentu angielskiego i cytuje dzieła, traktujące o tym wypadku.

— Wiem doskonale, ciągnął ksiądz prałat dalej — dlaczego prasa konserwatywna polska zaatakowała mnie z taką zawziętością. W pewnych zachowawczych sferach Koła polskiego cichaczem tli nadzieja, że może, może uda się jeszcze odwieść reformę wyborczą na parę lat. Przedłużenie mandatów poselskich na pół roku położyłoby tym nadziejom kres stanowczy. Przeciwnie, teraz z uwagi na bądźco bądź krótki przeciąg czasu, który nas dzieli od chwili ustawowego rozwiązania Iz-

by poselskiej, jest jeszcze rzeczą wątpliwą, czy się uda załatwić reformę wyborczą przed wyborami. Ci wstydliwie w cieniu kryjący się zwolennicy obecnej ordynacji wyborczej odrazu spostrzegli, że przedłużenie mandatów na pół roku popsułoby ich tajne rachuby. Jude ira! Stąd gniew na mnie.

Dowiaduję się, że poseł dr. Battaglia wyjechał w ministerjum handlu przyrzeczenie rozpoczęcia robót około rekonstrukcji i rozszerzenia sieci lokalnej telefonicznej w Krakowie. Zwracam uwagę, że według zapowiedzi ministra kolejowego dra Derschattya przybędzie Galicji nowa kolej państwowa z Jasła do Koniecznej. W interesie kraju warto, by Koło Polskie domagało się przedłużenia tej kolei z Jasła do Dębicy.

Komplikacje.

Wiedeń 18 lipca.

Prezydent ministrów bar. Beck wyraził się do kilku posłów, że ostatnie posiedzenie Izby poselskiej przed ferjami wakacyjnymi odbędzie się w piątek dnia 20 bm., a komisja reformy wyborczej kontynuować będzie swe posiedzenia jeszcze przez tydzień następny. Bar. Beck spodziewa się bowiem, że ośm dni wystarczy komisji dla załatwienia sprawy podziału okręgów wyborczych. Równocześnie jednakże podczas konferencji z posłem Pommerem i Hoffmann-Wellenhoffem oświadczył prezydent ministrów, że rząd przywiązuje wielką wagę do tego, aby kwestja reformy wyborczej została załatwioną jeszcze przed wakacjami. Czy jednakże te dobre chęci bar. Becka, aby posłów rozpuścić w spokoju na wypoczynek wakacyjny po długich znojących dniach pracy — dadzą się rzeczywiście zrealizować, jest, jak na dziś przynajmniej, dosyć jeszcze wątpliwem. Wypadki dnia dzisiejszego, mianowicie zawikłania, jakie się tworzą na tle rokowań kompromisowych w komisji reformy wyborczej, nie tylko nie rokują komisji przedkiego zakończenia prac, uwieńczonych pozytywnymi rezultatami, ale przeciwnie, wyprowadzają ją na czoło kwestji parlamentarnych problemów, które mogą stworzyć nowy zwrot w reformie wyborczej.

Komplikacje w pracach komisji reformy wyborczej wyłoniły się z powodu stanowiska Niemców i wobec proponowanej dla nich liczby mandatów w Czechach. Mianowicie Niemcy żądają trzech naszych mandatów tytułem rekompensaty za nowe mandaty czeskie na Morawach. Ale sama kwestja Moraw pociąga za sobą dalsze zawikłania. Odnośny bowiem projekt kompromisowy przyznaje Czechom i Niemcom po 2 mandaty, ale w ten sposób, że Niemcy mają je otrzymać w Styryji i Austrii górnej. Wobec tego trzebaby reasumować uchwałę komisji reformy wyborczej, dotyczącą obu tych krajów.

Do tego dodać jeszcze należy zawikłania wpływające z braku kompromisu w Tyrolu. Wyła nią się tam projekt powiększenia liczby mandatów o 3, a w parze z tym projektem idzie projekt powiększenia liczby mandatów polskich — tytułem rekompensaty — o 3.

Zwiększenie jednakże liczby mandatów polskich powoduje Rusinów do żądania dla siebie nowego mandatu, co znowu zachęciło Niemców do domagania się jeszcze czwartego mandatu.

Tak więc w poważnych ramach powstaje kwestja powiększenia ogólnej liczby mandatów Austrii. Wypływa to tak ujemnie na postęp prac komisji reformy wyborczej, że bar. Beck na dzisiejszej wieczornej konferencji z posłami wszystkich stronnic, nie obfitującej zresztą w konkretne rezultaty, posunął się nawet do groźby, że komisja będzie musiała ewentualnie także nocami obradować.

Co się tyczy owych projektów powiększenia ogólnej liczby mandatów, to — uwzględniając powyżej przytoczone szczegóły i nowy propozycję dla Czech projekt kompromisowy, pomnażając liczbę mandatów w Czechach o 4 (dwa dla Niemców i dwa dla Czechów) — wzrosłaby ona o 21 mandatów, tj. do liczby 516. Z przyrostu tego przypadłoby 10 mandatów dla Słowian, a resztę dla bloku niemieckiego, to znaczy, stosunek mandatów przesunąłby się o 1 na korzyść Niemców.

Tak się przedstawiają ostatnie propozycje bar. Becka.

Co w rezultacie wyda ten świeży pęd tworzenia w Austrii nowych jeszcze posłów — trudno dziś przewidywać. Na porządku dziennym są kombinacje liczbowe, a stronniactwo niemieckie nie okazywało jeszcze zdecydowanie swych żądań. Stąd też pochodzi zupełna chaotyczność sytuacji.

Jutro we czwartek komisja reformy wyborczej kontynuować będzie obrady. Wobec stanowiska rządu, podkreślanego z naciskiem przez bar. Becka, że komisja nie powinna się rozjechać, nie załatwiwszy podziału okręgów, możliwym jest, że już jutro nastąpi jakieś wyjaśnienie, jeśli nie w samej komisji, to za jej kulisami.

Sądy wojenne w Warszawie.

Jak już doniósł telegram, sąd wojenny w Warszawie skazał pięciu młodzieńców, Wojciechowskiego, Jaworskiego, Szubę, Szamborskiego i Kozakiewicza na karę śmierci przez powieszenie, jako rzekomych sprawców zabójstwa naczelnika powiatu nowomińskiego.

Tę rozprawę sądową opisuje współpracownik „Wieku XX” p. Władimirow, głośny z swych opisów sprawy Spiridonówny i działalności ekspedycji karnych. Z relacji p. Władimirowa rzucającej wymowne światło na działalność sądów wojennych w Król. Pol. okazuje się, że tych pięciu rzekomych zabójców naczelnika powiatu z których czterech liczy zaledwie 17 lat wieku, zostało skazanych niewinnie, ponieważ z zabójstwem nie mieli nie wspólnego.

Ten sąd w Warszawie, — pisze publicysta rosyjski — przeszedł wszystko co widziałem dotychczas. Materiał, jaki zebrałem na miejscu, jest tak olbrzymi i różnorodny, że niepodobna od razu roztoczyć przed czytelnikami tego straszego obrazu średniowiecznych posiedzeń inkwizycji, z stosowaniem najokrutniejszych tortur. Potrzeba na to dłuższego czasu, aby wyczerpać cały materiał.

Scharakteryzowawszy w ten sposób warszawski sąd wojenny, p. Władimirow opisuje dalsze okoliczności, towarzyszące zamachowi na naczelnika powiatu i aresztowaniu oskarżonych. Naczelnika powiatu zastrzelił jakiś człowiek w chwili, gdy jechał on w Nowomińsku z żoną i córką powozem. Dokonawszy zabójstwa, człowiek

ten momentalnie znikł, i wszelki ślad za nim zaginął. Dopiero po upływie półtora miesiąca do policji warszawskiej przybył żyd z Nowomińska, niejaki Horowitz, i wskazał nazwiska tych pięciu młodzieńców jako sprawców zamachu na naczelnika powiatu, i zażądał... pieniędzy, na wyjazd zagranicę, „aby go nie zabili rewolucjoniści“.

Ta denuncjacja była też dla sądu wojennego jedynym dowodem winy! A trzeba tu dodać, że ów Horowitz — to indywiduum karane już kilka razy sądowo za złodziejstwa i kradzież! I na podstawie tej jedynie denuncjacji lotra, który nie stawił się nawet na sądzie, otrzymawszy w nagrodę pieniądze na wyjazd za granicę, pięciu ludzi skazano na śmierć, wbrew zeznaniom innych, wiarygodnych świadków!

Z pośród świadków tych córka i żona zabitego naczelnika powiatu oraz stangret stwierdzili, że sprawca zamachu był tylko jeden i opisał jego wygląd. Stanowczo zapewnili, iż żaden z podsądnych nie był tym człowiekiem, co strzelał.

Tak samo jeden ze świadków, który przypadkowo znalazł się na miejscu zamachu, szczegółowo opisał zabójcę. Był to brunet z czarnymi włosami, niepodobny wcale do żadnego z podsądnych. Prócz tego 20 świadków, poważnych obywateli Nowomińska stwierdziło *alibi* oskarżonych. Pomimo tak oczywistych dowodów niewinności młodych chłopców, sąd wojenny, po krótkiej naradzie, skazał wszystkich pięciu na śmierć! Widać było, że nie chodziło im o ukaranie winnego, lecz wykonanie zemsty za zabójstwo urzędnika. Sprawca zamachu zbiegł — więc niech pięciu niewinnych ludzi zawisnie na szubienicy!

„Gdy odczytano wyrok — pisze p. Władimirow — olbrzymia sala sądu zatrzęsła się od płaczu. Matki, siostry, krewni skazanych, wstrząśnięci niespodziewanym, tak jawnie niesprawiedliwym a okrutnym wyrokiem, nie płakali już, lecz ryczeli, a i nieletni skazańcy, nie mogli powstrzymać się od płaczu i przez łzy wołali do sędziów:

— Gubicie nas niewinnych! Zrozumcie niewinnych!

„Na drugi dzień — kończy swą relację p. Władimirow — kiedy wieść o skazaniu na śmierć pięciu niewinnych młodzieńców obleciała po drutach telegraficznych całą Rosję, przyszedł do mnie jeden z członków P. P. S. i opowiedział o następującym fakcie. Oto do biura komitetu zjawił się młody człowiek, brunet z czarnymi włosami, i zakomunikował, że to on zabił naczelnika powiatu nowomińskiego, a obecnie, wiedząc,

że za czyn, spełniony przez niego, zostało skazanych na śmierć pięciu niewinnych ludzi, gotów jest sam oddać się w ręce policji. Człowiek ten zaznaczył również, że żyd Horowitz, denuncjując niewinnych ludzi, działał z jednej strony pod wpływem osobistej zemsty, a z drugiej, jako przekupiony przez policję szpieg. Dalej istotny zabójca powiedział, iż nie przypuszczał, aby sąd mógł skazać pięciu ludzi na śmierć jedynie na podstawie denuncjacji karanego sądowo oszusta i złodzieja; i dla tego był spokojny do ostatniej chwili.

Po naradzie postanowiono, że faktyczny sprawca zamachu, nie oddając się w ręce policji, użyje wszelkich środków, aby dowieść przed sądem, iż on, a nie tych pięciu młodych ludzi, dokonał zabójstwa naczelnika powiatu.“

Takie szczegóły ujawnia p. Władimirow o ostatnich pięciu wyrokach śmierci, wydanych przez warszawski sąd wojenny.

Niewinność młodocianych skazańców, jest tak oczywista, że nie może być tu mowy o „pomylce“ sądowej. Warszawski sąd wojenny, to tylko odmiana „karnych ekspedycji“, to banda zwyrodniałych i żądnych krwi żołądków, świadoma skazujących na śmierć niewinnych ludzi, niewinnych 17-letnich chłopców.

Rozum i wiara.

List III-ci do księży eks-marjawitów, zwanych mankielnikami.

I.

Ubi major sit ignorantia, ibi etiam latius pateat, idej defectio.
Pius X.

Redakcja „Przeglądu Powszechnego“ miała szczęśliwą myśl, by zrobić ankietę i zaprosić najznakomitszych ludzi do dania odpowiedzi na pytanie jakie są szczególniejsze zadania, które katolicyzm ma dzisiaj do spełnienia. Od 4 miesięcy wydrukowano już odpowiedzi 10 biskupów, kilkunastu świeckich profesorów uniwersyteckich, wielu księży i świeckich, a między nimi Henryka Sienkiewicza. — Ks. arcybiskup Bilczewski nalega na zreformowane świeżo przez Piusa X Bractwo nauki chrześcijańskiej, składa jące się z ludzi świeckich. „Pogłębienie nauki katolickiej potrzebne też jest w warstwach oświecenijszych, aby poznały całą jej Bożą pięk-

ność i zrozumiały, że istota katolicyzmu nie polega na mówieniu tylko pacierzy, uczeszczeniu do kościoła i utworzeniu jakiejś asekuracyjnej fundacji pośmiertnej, ale głównie na sumiennym pełnieniu obowiązków stanu, na ciągłym zapieraniu się siebie i umiarkowaniu się z miłości Bożej, w mnożeniu majątku, żeby i bliźni mógł jeść i wieść z rodziną żywot godny człowieka“ etc.

Inny biskup zajmuje się reformą wykształcenia duchowieństwa. W tym celu między innymi środkami chce, aby w centrach diecezji utworzyć komitety dla dawania systematycznie naukowych odczytów grupom kapłanów parafialnych itd.

W długich odpowiedziach nie chodziło tylko o program przyszłości, ale wielu dało poglądy na przeszłość. Najdalej poszedł zmarły przed kilku tygodniami A. Kalina profesor uniwersytetu lwowskiego, Starszy Bractwa Najświętszej Panny Maryi Łaskawej założonego przy katedrze lwowskiej w myśl ślubów Jana Kazimierza (Kondukt pogrzebowy prowadził ks. Arcybiskup Bilczewski, a mowę pogrzebową powiedział Arcybiskup Teodorowicz). Traktat o 38 stronach śp. Kaliny należy do naszego przedmiotu i pragnę dać z niego wyjątki.

„Dla każdego kto patrzy głębiej w sprawy, nie jest tajemnicą, że cała religijność nie tylko ludu naszego, ale rzec można całego narodu, zasadza się na gorliwym spełnianiu form religii katolickiej, na wypełnianiu przepisów normujących stosunek człowieka do kościoła i regulujących jego życie jako jednostki społecznej pod postacią katolicką, ale żeby życie swe jednostka starała się stosować do przykazań Boskich, żeby istota jego, a więc uczynki były wyrazem i odbiciem żywym nauki Chrystusowej, tego twierdzić niestety nie można. Kto zna inne wyznania i miał sposobność jak piszący te uwagi, dłuższy czas spędzić pomiędzy innowiercami, przypatrywać się ich życiu, wchodzić z nimi w rozmowy na tle religijnem, ten przyzna mi słusność, że znajomość zasad wiary własnej jest u nich wielka, o wiele większa w sferach nawet mniej oświeconych, niżeli u nas w sferach najoświecenijszych. 1)

„Nie dziwnego więc, że ludzie, szukający w religii nie tylko zadośćuczynienia zwyczajowi, ile raczej potrzeby duszy i serca, chwytają się rozmaitych środków, by wiarę tę ożywić, uczynić przewodniczką życia. Ale cóż, kiedy nie znając przyczyny, popadają z jednej ostateczności

Palle Rosenkrantz.

Tajemnica leśnego jeziora.

(Przekład z duńskiego)

WSTĘP.

Leśne jezioro.

I.

Pewnego dnia w maju 1902 r., kiedy drzewa przywdziały swe przepyszne, zielone, wiosenne szaty, Eigil Holst pozwolił sobie na wycieczkę do północnej Selandji. Chciał zacerpnąć świeżego powietrza w płuca, uciec od hałasu, kurzu i dymu stolicy. Przytem czuł się zmęczonym i zdenewrowanym nużącą pracą.

Eigil Holst, syn urzędnika, pochodzeniem z Jutlandji, liczył obecnie lat 26. Po wczesnej utracie rodziców, przybył do stolicy w 22 roku życia, i zamienił pozłoconą lecz niepewną dolę podporucznika na mniej świetne, ale lepiej zabezpieczające przyszłość, stanowisko urzędnika policji. Eigil Holst od dziecka był przeznaczonym do tego zawodu. Jak daleko mógł sięgnąć pamięcią, zawsze kryminalistyczne opowiadania stanowiły jego ulubioną lekturę. Tom za tomem, pochłoniął wszystkie dzieła Pitawala w niemieckim przekładzie, a w miarę jak dorastał, zaczął studiować systematycznie niemieckich i angielskich kryminalistów. Posunął nawet swe zamiłowanie przedmiotu do tego stopnia, że przy pomocy swego kuzyna, profesora gimnazjalnego, nauczył się języka francuskiego jedynie w tym celu, aby móżdżek czytać znakomitego Mace w oryginalnie i w języku włoskim, i przez to zapoznać się z słynną włoską teorią o występkach.

Marzeniem jego było, wstąpić na uniwersytet i poświęcić się naukom prawniczym, lecz ojciec jego był innego zdania. Musiał więc po złożeniu matury poprzestać na skromnym stanowisku pomocnika w jednej w stołecznych księgarni. Miał lat 18 kiedy został sierotą. Wkrótce nadszedł dla niego czas obowiązkowej wojskowej służby, a ponieważ potrafił zadowolić pod każdym względem

swoich przełożonych, więc awansował na podporucznika, i w tym charakterze przesłużył rok jeden. Podczas tego roku był mile widzianym w najlepszych towarzystwach garnizonowego miasta, lecz pomimo tego żołnierkę poczytywał dla siebie tylko za stan przejściowy. Dowódca jego kompanji, uczynny człowiek, spokrewniony z jednym z wyższych stołecznych urzędników, wyrobił mu miejsce w biurach policji, i Eigil Holst zaczął swój nowy zawód od niskiego stopnia, aby dojść do stanowiska, które obok zadowolenia jego ambicji, zapewniałoby mu dostatni kawałek chleba.

W pierwszym roku doznał rozczarowania, lecz nie zrażony, dążył wytrwale do swego celu, aż powoli prześcignął daleko swoich kolegów jako niezwykle pożyteczny, sumienny i zdolny urzędnik. Trzymał się z daleka od ludzi, mieszkał w pensjonacie w śródmieściu, unikał towarzystwa swoich rówieśników. Nie wzbudzał wprawdzie wielkiej sympatji, ale też nikt nie miał mu nic do zarzucenia.

Uważano go nie bez racji za biurowego mola, nie widzącego nic poza służbą i swemi książkami, gdyż rzeczywiście pędził żywot samotnika. Eigil Holst był młodzieńcem niezwyklej urody, o ciemnych, falujących włosach i czarnych, nieco marzących oczach, silnym, zdrowym, zręcznym w wszelkiego rodzaju ćwiczeniach ciała. Kobiety podziwiałały go, lecz on omijał je obojętnie, oddany wyłącznie swemu powołaniu.

Obecnie, po zwiedzeniu na rowerze całej Selandji, zatrzymał się w północnej jej części w okolicy lesistej, w pobliżu Helsingor, gdzie Sund i Kattegat zlewają swoje wody. Ulubionym miejscem jego wycieczek było małe jezioro na skraju lasu, odzwierciadlające na swej powierzchni nadbrzeżne drzewa, pomiędzy którymi otwierał się widok na siniejące w oddali morze. Szczególnie w maju miejsce to było czarującym, i Eigil Holst mógł tu przesiadywać całymi godzinami, zapatrzyony w ciemne wody jeziora, i pokryte kwieciami krzewy dzikich róż.

Wyobrażał sobie, że nikt oprócz niego nie znał tego zakątka, uważał go za swoją wyłączną własność, własnoręcznie nawet sklecił ławeczkę pod

wysokim bukiem w miejscu, gdzie woda wrzynając się w łód, obnywała korzenie drzewa. To też doznał niemiłego wrażenia, kiedy pewnego dnia w maju, zbudził go z zadumy dźwięk głosów. Miłownie chciał powstać z ławki, żeby się oddalić, ale właśnie w tej chwili rozmawiający wyszli z gąszcza, zagradzając mu drogę. Pozostał więc na miejscu w nadziei, że przejdą sobie mimo. Ale doznał zawodu. Mężczyzna lat 50, w towarzystwie jasno ubranej damy, która sądząc z powierzchowności, nie mogła liczyć więcej, nad dwudziesty rok wieku, zatrzymał się przy ławce z lekkim ukłoneniem w stronę Holsta i kilku słowami uniewinnienia się za przerwana samotność. Miał dziwne przenikliwe oczy, klasyczne rysy twarzy i krótki po wojskowemu przyszyty wąs. Strój jego odznaczał się wyszukaną starannością, mówił po szwedzku, lecz z akcentem, który wskazywał, że niejedynym roku musiał przepędzić w Danji. Holst z nieznacznym ruchem głowy i nawpół głośno: ależ bynajmniej — wstał z miejsca, żeby się oddalić, na co jednak nieznajomy nie chciał w żaden sposób przystać. Wyrażał się z wielką uprzejmością, przepraszając najmocniej za swoje i swej córki natręctwo, i dodał w końcu z uśmiechem, że na ławce znajdzie się miejsce dla nich wszystkich. Holst oddał grzeczny ukłon, nieznajoma para siadła obok niego, a szwed oświadczył, że zamieszkuje od niedawnego czasu sąsiednią wiejską zagrodę, powzięli szczególne upodobanie do tego miejsca nad leśnym jeziorkiem. Młoda osoba wmiszała się do rozmowy i ze śmiechem zrobiła uwagę, że to jej papp — wymawiała w tym wyrazie dwa p, — parę razy na dzień skierowuje swe kroki ku temu małemu jeziorku, które wprawdzie jest czarujące, lecz ona woli obszerne przestrzenie, widok na morze i dalekie wzgórza. Zaśmiała się znowu pokazując przy tem przesłizne białe zęby i zerkając z pod oka, czy też jej swobodna wesołość nie rozbija nieprzyjemnego usposobienia młodego człowieka.

Ale spotkał ją mały zawód. Holst odpowiadał monosylabami i widocznie oczekiwał tylko sposobności, aby z honorem wycofać się z towarzystwa.

(Ciąg dalszy nastąpi).

w drugą, myśląc, że im bardziej bić będzie w oczy ta wiara, tem będzie lepszą, im więcej katolicką będzie jej forma, tem treść jej będzie głębszą. A więc zakłada się Bractwa, stowarzyszenia religijne, sodalicye, urzęda procesy, pielgrzymki i tym podobne występy, które głóśniej wprawdzie akcentują formę katolicyzmu, ale nie przyczyniają się do jego pogłębienia. Lepszy środek podało tych 100 doktorów wszystkich zawodów naukowych, którzy przed kilku laty w Krakowie odnieśli się do władzy kościelnej, by nauczyła ich katechizmu." — Posiadam ten ciekawy dokument w którym młodzi doktorowie i akademicy świadczą, że niedołążnie uczono ich religii i proszą, by się zmiłowano nad ich następcami w gimnazjum. Dokument ten drukowany w wielu dziennikach galicyjskich nie jest komplementem dla duchowieństwa, ale chluba narodu chrześcijańskiego, który niezadowolony z obecnego obroku duchownego prosi przełożonych o lepszy.

Profesor Kalina streszcza swoją pracę w tych słowach:

„Jeżeli więc nauka Chrystusowa jest dobrą, bo pochodzi od Boga, jeżeli może być wypełnioną, bo miłowną w życiu wypełniającą i wypełniającą, wówczas wniosek logiczny, prawdziwy, będzie ten, że przyczyna, dlaczego stosunkowo tak słabe zapuściła ona korzenie w życiu całych warstw i społeczeństw, leży albo w tych dla których jest przeznaczona, tj. w człowieku samym, albo też po stronie tych, którzy naukę tę wykładają człowiekowi.“

Mądrej głowie dość na słowie.

Ankieta wogóle konstatuje powierzchowność religii u nas, a najdłuższą, i najpraktyczniejszą, która mówi także o marjawitach, tak się wyraża o wykładach religii: „odbywają się tak sztywno, że tylko znudzenie w uczniach rodzą i czynią im ten przedmiot niemal wstrętnym, a zawiera on w sobie pobudki do wywołania prawdziwego zapału.“

Mam zwyczaj szukać najdalszych przyczyn złego, które nie wykluczają innych bliższych i ważniejszych, nad którymi już się zastanowiłem w 1-ym i 2-im liście. Nie sięgając aż do grzechu pierworodnego, sięgnę do tak zwanej reakcji katolickiej w 17 wieku. Pokonała ona protestantyzm, gdzie się dało i chciała się przeciwko niemu ubezpieczyć, zatem usunięto z rąk wiernych Pismo św. którego innowiercy tak nadużywali. Katechizm wykładany we wszystkich szkołach katolickich był jak najkrótszy i pamięciowo nauczony z wykluczeniem dyskusji. Cały nacisk był położony na praktyki zewnętrzne i na częste przystępowanie do Sakramentów św. Niedowierzano rozumowi, przestano go ćwiczyć i coraz mniej go używano w kwestyach religijnych z wyjątkiem chyba zręcznych panegiryków, które wychowały nadętych faryzeuszów. Mam tu na myśli nie epokę wielkich świętych z 16 wieku, lecz czas, w których wpływ ich zaczął maleć. — Naśladowanie Chrystusa pisane w wiekach wiary naucza, że wszystko w nas powinno być poddane rozumowi, a rozum Bogu i w kilku innych miejscach kładzie na to nacisk. Błog. Albert Wielki, doktor admirabilis, nauczyciel św. Tomasza z Akwinu, w dziele swoim: *De Unione cum Deo*, naucza, by człowiek wewnętrznie był złączony z Bogiem przez rozum i wolę. Francuzki tłumacz tej książki O. Berthier profesor uniwersytetu katol. w Fryburgu pisze, że ona potępiła nader dziś rozpowszechnioną literaturę dewocyjną, która prowadzi tylko do czułościowości i zajmuje wyobraźnię. Św. Tomasz z Akwinu napisał całe oparte tylko na rozumie dzieło, którego się uczono. — O tem wszystkim zopiniowano; nie chciano ani Pisma św., ani rozumu, ani dogmatyki po pokonaniu protestantów, została się dla świeckich tylko ascetyka.

Z początku marzono o miłości bezinteresownej, poczem nastąpił kwietyzm i Jansenizm, pod którego wpływami wychowało się kilka pokoleń. Renesans dążący do omnipotencji państwa splodził Gallikanizm i Józefinizm. Można tu umieścić traktat o literaturze katolickiej 10 wieku, którąśmy się żywili, lecz musimy się ograniczyć do kilku myśli dominujących. Po orgiach rozumu z końca 18 wieku jeszcze więcej mu nie dowierzano niż po reformacji; wzgardzono nim, nie bacząc, że się odrzuca siłę Bożą oświecającą każdego człowieka na ten świat przychodzącego, która poprzedza wiarę i pomaga jej do wyrobienia duszy.

Sobór Watykański potępił w r. 1870 wybujałość tego kierunku, które się sformuowały w kilkunastu książkach naukowych, a znajdowały się w notatkach nie naukowych, lecz dewocyjnych, książkach rzadko kwalifikujących się do indeksu.

Ks. J. N. S.

Z Rosji i zaboru rosyjskiego.

Zabójca domniemanego Trepowa.

Jak donoszą pisma rosyjskie zabójca generała Kozłowa, zabitego przez pomyłkę zamiast Trepowa, został już przewieziony z Peterhofu do więzienia petersburskiego. Osobistości jego dotychczas nie zdołano ujawnić. Jestto 22 lat liczący młody człowiek, należący niewątpliwie do inteligencji. Oświadczył on, że Trepowa nigdy nie widział, posiadał tylko jego fotografię, a skutkiem wielkiego podobieństwa Kozłowa, nastąpiła pomyłka. Sprawca zamachu wyraził przytem żal, że zabił niewinnego człowieka. Co do swej osoby odmówił on wszelkich wyjaśnień, stwierdzono, że w ciągu kilku dni przed zamachem widywano go spacerującego po parku peterhofskim. Wygląd jego jednak nie wzbudzał żadnych podejrzeń wśród agentów „ochrony“.

„Moskow. Wied“ przed sądem.

Prokurator moskiewskiej Izby sądowej zdecydował się wreszcie wytoczyć sprawę redaktorowi „Mosk. Wied.“ słynnemu Gringmutowi za jawne rozpowszechnianie chuligańskich proklamacji, wzywających do mordów i pogromu inteligencji. Wkrótce więc wódz prawdziwych Rosjan stanie przed kratkami sądowymi za podburzanie ludności do czynów zbrodniczych, o ile naturalnie peterhowscy opiekunowie chuliganów nie postarają się o umorzenie sprawy i skrzywdzonego przez władzę sądową „patryotę“ nie wynagrodzą nowymi subsydjami.

Pogrom... policji.

Policja, urządzająca w różnych miastach Rosji pogromy, sama doczekała się wreszcie pogromu w osadzie Jełani, gubern. Saratowskiej. Gdy zastrejkowali tam robotnicy, komisarz Kozłow na czele uzbrojonych strażników począł ich uspokajać w ten sposób, że argumenty swoje popierał strzelaniem z rewolweru w powietrze. To oburzyło tak robotników, że postanowili związać Kozłowa. Ten wówczas dał kilka strzałów do tłumu i ranił ośmiu ludzi. Tłum, uzbrojony w drągi i kamienie rzucił się wtedy na policję. Komisarz na koniu i strażnicy począli uciekać, a tłum gonił za nimi. Kozłow uratował się w ten sposób, że przepłynął na koniu rzekę i skrył się w lesie, strażników kilku jednak, gdy również przepływali rzekę, zasypiano kamieniami i potopiono. Następnie tłum napadł na dom komis., i urządził tam pogrom, taki sam, jaki urządził zazwyczaj policja. Wszystkie sprzęty powyrzucono przez okno i połamano. Po niszczeniu również wszystkie akty i dokumenty w kancelarji komisarza, a znajdującą się tam broń pochodzącą z konfiskaty, zabrano. Taki sam pogrom urządzono i w mieszkaniu strażników.

Tak więc w Jełani urządzono formalny pogrom policji, która w tym wypadku odczuła na sobie dewizę: „Kto czem wojuje, to od tego ginie.“

Agilacja chuligańska.

Jak donoszą z Kijowa do „Wieku 20-go“, jednej z tamtejszych firm handlowych wydano z dworca kolejowego, przez pomyłkę skrzynię, w której zamiast spodziewanego towaru, ujrano 5 tysięcy egzemplarzy broszur i odezw, nawołujących do pogromu i łączących Dumę. Stwierdzono, iż skrzynia była wysłana z Petersburga przez „Sztandar rosyjski“ pod adresem pułku kurskiego w Kijowie. Dzięki naleganiom członków stronnictwa wolności ludu, zawartość skrzynki zasekwestrowano. Tenże dziennik pisze, że w ciągu ubiegłych czterech tygodni minister spraw wewnętrznych otrzymał z równych miast i miasteczek Cesarstwa 1,327 telegramów, wywołanych obawą pogromów.

Koło Polskie i Kadeci.

W centralnym klubie „kadetów“ w ubiegły piątek odbyło się zebranie, poświęcone stosunkowi Koła polskiego do partji konstytucyjno-demokratycznej. Referat Koła odczytał poseł Harusewicz. Memorjał ten podkreśla kilka doniosłych punktów, a mianowicie, że Koło nie uważa za właściwe otrzymywać żadnych rozkazów od jednego tylko swego stronnictwa w kraju, gdyż teraz reprezentuje cały naród; po drugie, że Koło usilnie ma pracować nad socjalnymi reformami i po trzecie, że program Koła jest zupełnie zgodny z programem kadetów, z wyjątkiem tylko paragrafu 37. w którym kadeci żądają stworzenia ogólnopolskiego funduszu gruntowego.

Cały memorjał wywarł na zebranych bardzo korzystne wrażenie.

Strejk pogotowia w Łodzi.

Szał strejkowy w Królestwie Polskiem obejmując coraz szersze kręgi, nie oszczędził nawet Pogotowia ratunkowego! W Łodzi zastrejkowali mianowicie sanitariusze i służba pogotowia uniemożliwiając w ten sposób należyłą działalność tej niezbędnej w obecnych czasach instytucji. Skutkiem tego strejku lekarze Pogotowia łódzkiego udzielają pomocy zgłaszającym się na stację, a tyl-

ko w najważniejszych wypadkach zajeżdżają do różkami.

Statystyka buntów wojskowych.

Obecny okres buntów wojskowych w Rosji jest może groźniejszym, niż się na pozór wydaje, a wiadomości, jakie przedostają się do pism zagranicznych nie obejmują wszystkich wypadków. Jak donosi „Wiek XX“, urzędowe dane, zgromadzone przez główny sztab wojenny w Petersburgu, wyliczają następujące pułki, objęte w ostatnich czasach wrzeniem rewolucyjnym:

Gwardja: pułki Preobrażeński, Finlandzki, Pawłowski, Grenadierski, Ułański i Kirasjerski.

Armja: 30 pułków pechoty w różnych miejscowościach państwa, 7 pułk kawaleryjski, Nieżyński pułk dragonów, 3 pułki kozaków dońskich i 1 pułk kozaków orenburskich.

Niezależnie od tego, zaburzenia wybuchły w bardzo wielu oddziałach wojsk inżynierskich.

Jak zaznacza „Wiek XX“ urzędowy spis „rewolucyjnych pułków jest jeszcze nie zupełny, po nieważ obejmuje tylko te oddziały, w których przeprowadzono już śledztwo.

Kongres panamerykański.

Zgodnie z projektem Stanów Zjednoczonych zbiorą się w tym tygodniu, 21 bm. w brazylijskim Rio de Janerio delegaci wszystkich państw i państw amerykańskich, począwszy od potężnej Unii północno-amerykańskiej, a skończywszy na lilipucich republikach jak San Salvador i Guatemala itp., by obradować i ułożyć warunki zbliżenia się tych państw do siebie na gruncie handlowym, przemysłowym, a nawet i do pewnego stopnia politycznym.

Zbliżenie takie przyniesie korzyść przede wszystkim potężnemu projektodawcy. Stanom Zjednoczonym chodzi o wyparcie z Ameryki południowej i środkowej przemysłu europejskiego, który czyni wciąż jeszcze dotkliwą konkurencję coraz olbrzymiej rozwijającemu się przemysłowi Stanów Zjednoczonych. Taryfy cłowe ustanowione za prezydentury Mac Kinleya rozwinęły znakomicie przemysł Stanów Zjednoczonych, ale zaczyna on obecnie cierpieć na chroniczny, a coraz dotkliwszy brak rynków zbytu, spowodowany głównie tem, że równocześnie niemal wszystkie państwa począły się otaczać takim samym murem celnym. Wyjątek stanowi tu Anglia, ale z przemysłem jej, zyskującym klientów swą nieprześcignioną dobrocią, Stany rywalizować nie mogą i niema nawet mowy o tem, aby mogły zasypać rynki angielskie swoją produkcją. Wobec tego zostaje Stanom Zjednoczonym jedyny sposób ujęcia przed groźącym w niedalekiej przyszłości przesileniem przemysłowym, a mianowicie skłonienie reszty republik amerykańskich, aby w myśl doktryny Monroe streszczającej się w słowach: „Ameryka dla Amerykanów“ przyznały wzajemnie wszystkim państwom amerykańskiem wyjątkowe ulgi cłowe i portowe.

Ulgi te teoretycznie przysługiwałyby w jednakej mierze wszystkim republikom, w praktyce jednak wyszłyby na korzyść przede wszystkim Stanom Zjednoczonym.

Jestto widoczne dla wszystkich, a jednakże drobne państewka amerykańskie zgodzą się z pewnością na ten projekt, który z ich strony będzie niejako rekompensatą daną Stanom za opiekę, którą one otaczają inne republiki obu Ameryk wobec państw europejskich. Stany Zjednoczone bowiem posiadają — jedyne w całej Ameryce — odpowiednią siłę zbrojną, przestrzegają doktryny Monroe, orzekającej, że żadne nieamerykańskie, a zatem przedewszystkiem europejskie państwo, nie może zagrazać całości lub niepodległości, któregokolwiek państwa amerykańskiego.

Dając takie korzyści południowo- i środkowo-amerykańskim republikom, sądzi Unia, że ma prawo domagania się w zamian pewnych korzyści dla siebie, a inne państwa gotowe są żądania te uwzględnić. Komitet kongresu, będący właściwie wydziałem obradującym za wiedzą rządu północno-amerykańskiego, opracował już pod okiem Roosevelta i prezydenta ministrów Roota cały program obrad. W ostatniej dopiero chwili rząd argentyński widząc, że Stanom zależy na zyskaniu zwolenników dla idei panamerykanizmu wystąpił z tzw. „doktryną Draga“ brzmiącą: „Żadne państwo nieamerykańskie nie ma prawa używać środków przymusowych przy egzekwowaniu długów w państwach amerykańskich.“ Przyjęcie tej doktryny równałoby się daniu sankcji moralnej małym republikom na niepłacenie długów.

Stany Zjednoczone na taką zasadę zgodzić się nie mogły, ale ponieważ Argentyna upierała się przy swej doktrynie, więc komitet kongresu uchwalił dać pod obrady wniosek opiewający: „Wszystkie państwa amerykańskie solidarnie wystąpią na drugiej konferencji pokojowej w Hadze, z prośbą

o ustanowienie sposobów egzekwowania długów państwowych". Argentyna zgodziła się początkowo na takie postawienie kwestji, teraz jednak porozumiewając się z Wenezuela, Ekwadorem, Peru, Guatemalą, Boliwią i t. d., upiera się przy swej „doktrynie Draga”.

Stany Zjednoczone, które wysłały na kongres ministra Roota, zręcznego dyplomate, mają jednak nadzieję, że uda się złamać upór Argentyny i cel kongresu — połączenie wszystkich państw amerykańskich dla wojny cłowej z Europą — da się osiągnąć.

Terror socjalistyczny.

W sprawie napadu zorganizowanej bandy robotników — socjalistów na lokal związku naukowo-literackiego we Lwowie, gdzie odbywały się poufne obrady robotników, nad stanowiskiem, jakie mają zająć wobec propagowanego przez socjalistów strejku generalnego wniósł poseł Głabiński na wtorkowym posiedzeniu interpelację do ministra spraw wewnętrznych.

Interpelację tę, jako charakteryzującą dobitnie stosunki polityczne, jakie w ostatnich czasach u nas zapanowały, oraz terror socjalistyczny podajemy poniżej w streszczeniu:

„W Galicji, jest to niestety faktem notorycznym, że publiczne życie konstytucyjne, wolność wypowiedziania osobistych przekonań w prasie i na zgromadzeniach, wykonywanie konstytucyjne poręczonego prawa zgromadzania się, niemniej swobodne wykonywanie zawodu handlowego i prawa pracy, są zupełnie unicestwione terrorystycznym, planowym działaniem zorganizowanej partji socjalno-demokratycznej i że wskutek tego obywatele innych przekonań nie chcąc poddać się w życiu politycznym komendzie jednej partji, zniewoleni są albo zupełnie wyrzec się czynnego udziału w życiu politycznym, albo muszą uciekać się do poufnych zebrań zaproszonych gości w najętych lokalach i przy zamkniętych drzwiach.

Jest to zjawisko od wielu lat rozpowszechnione w Galicji, a zwłaszcza we Lwowie jest wymownym dowodem upadku życia konstytucyjnego i smutnych stosunków politycznych, jakie wytworzyło zuchwałe zachowanie się partji socjalno-demokratycznej pospołu z partjami naśladowcami jej nieszczęsnej taktyki, tudzież ze słabością władzy egzekucyjnej państwowej. Smutny ten sukces polityczny, osiągnięty przez partję socjalno-demokratyczną w Galicji ośmielił ją do kroczenia dalej po tej samej drodze i do zagrożenia oraz gwałtownego udaremniania nawet prywatnych poufnych zgromadzeń obywateli, nie wyjmując ich towarzyszy pracy, jeżeli zebrania te nie odpowiadają ich intencjom. W ten sposób doszło w Galicji, a zwłaszcza we Lwowie do tego, że prawo domowe, będące pod szczególną ochroną konstytucyjną ustawy z 27 października r. 1862 nr. 88 dz. pr. p. przeciw nadużyciom władz publicznych, pozostawionem jest samowoli bezwzględnej partji, deprecjacyjnej i ustawy.

Następnie opisuje interpelacja fakt napadu socjalistów na lokal Związku naukowo-literackiego, oraz ciężkiego pobicia uczestnika poufnej zgromadzenia robotników, jakie się także odbywało, Jana Kormaniana przewodniczącego stowarzyszenia robotników budowlanych, który ocalenie swe zawdzięcza tylko pomocy organów bezpieczeństwa publicznego.

Kończąc zapytuje interpelujący ministra: „Co zamierza ekscelencja zarządzić, aby położyć kres terrorystycznej działalności partji socjalno-demokratycznej we Lwowie i w całej Galicji?”

KRONIKA.

KUPIJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 18-go lipca.

— **Kalendarzyk kościelny.** W piątek Czesława i Hieronima wyznawców; w sobotę Daniela proroka, Praksedy i Wiktora męczenników; w niedzielę Marji Magdaleny i Teofila męczennika.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W piątek wschód słońca o godzinie 3 minut 55, zachód o godzinie 7 minut 38, długość dnia godzin 15 minut 43.

— **Popierajmy swoich!** Informują nas, że

Związek handlowy Kółek rolniczych w Krakowie oddał druki torebek papierowych żydowskiej drukarni Fischera. Oczekujemy od Związku zaprzeczenia tej wiadomości, nie przypuszczamy bowiem, aby instytucja na którą niedawno rzucili się żydzi w swoich pismkach, jako na silny postereunek w naszej emancypacyjnej walce ekonomicznej z żydami — mogła zapomnieć o swoich obowiązkach i popierać żydów.

— **Za kradzież owoców z grodu p. Umińskiego,** aresztowano na półwsiu Zwierzynieckim 16 letniego Karola Zawadę.

— **„Szatańska para“ w Podgórzu.** Na życzenie wielu obywateli Podgórza, dyrekcja teatru ludowego urządziła we wtorek dnia 24 bm. przedstawienie w podgórskim „Sokole”, gdzie artyści odegrają „Szatańską parę“ Z. Parwiego.

— **Awanturnik w pociągu.** Policja aresztowała Józefa Płatka, który w stanie pijanym jadąc koleją, bił podróżnych jadących z nim w jednym wagonie.

— **Pożar szkoły niemieckiej w Lipniku.** Z Lipnika donoszą nam: Dnia 14-go bm. w Lipniku przy Białej, o godzinie wpół do 11 w nocy wybuchł pożar szkolnego budynku 5 klasowej szkoły niemieckiej, który doszczętnie budynek zniszczył. Pożar miał powstać z tego powodu że w dniu krytycznym palono w piecu kuchennym bardzo długo, tak, że wskutek tego rozgrzał się nawet komin obłożony sianem i to w skutek ciepła zajęło się, powodując katastrofę budynku.

— **Sprawa napadu na sklep Aratena** przybrała niespodziewany obrót. Oto okazało się, że owe weksle i los krakowski, które według relacji Aratena miały się stać zdobyczą napastników, znalazły się nietknięte w kieszeni płaszcza Aratena. Tak więc owe rzekome wielkie straty, jakie miał ponieść napadnięty, zredukowały się na reszcie. Dziwne tylko, że weksle, mieszczące się bezpiecznie w kieszeni płaszcza, znalazły się tak późno po „zamachu“...

— **Strejk w Sierszy** dobiega do końca, i — jak nas informują — kończy się klęską robotników. Dzisiaj pierwsza partja zjechała na dół, a prawdopodobnie jutro lub pojutrze wszyscy robotnicy do pracy powrócą. Ciekawe jest, że nawet wymowa p. Kaczanowskiej, która wczoraj była tam w celach agitacyjnych, nie potrafiła utrzymać zapału strejkowego. Ustępstwa, jakie dał zarząd robotnikom, są bardzo iluzoryczne. Obiecano rozpatrzyć ich zażalenia, znieść konsum, z którego nikt nie korzystał i kilka innych tym podobnych drobnostek. Nie uzyskali natomiast uwzględnienia dwóch zasadniczych żądań tj. polepszenia płacy i zmiany stosunków roboczych.

Wina za ten strejk spada na tych, którzy lek komyślnie doprowadzili do niego. Taki bowiem wynik strejku — jak to zaraz przy wybuchu zaznaczyliśmy — był z góry do przewidzenia.

— **Z powodu uszkodzenia toru kolejowego** na szlaku Sambor—Sianki pomiędzy stacjami Strzyłki Topolnica—Sianki, wstrzymano ruch pociągów towarowych na tej przestrzeni na 4 tygodnie. Prowizoryczne otwarcie ruchu osobowego przez uszkodzone miejsce nastąpi dnia 21 bm. przez przesiadanie podróżnych, względnie przez przenoszenie pakunków i przesyłek pośpiesznych niżej 50 klg. wagi. Pomiędzy Samborem a Strzyłkami Topolnicą, tudzież na wschód od Sambora położone stacje będą wysyłać nowonadane towary przez Ławoczne, zaś od Sambora na zachód położone stacje — przez Meż-Laborcz.

— **Zniżenie cła.** Z Izby handlowej i przemysłowej donoszą nam, iż na liście wód mineralnych, którym według taryfy A. ex 32 nowego traktatu handlowego z Rosją przyznanem zostało niższe cło w wysokości 1 rbs od wagi pu da brutto, umieszczone są z pomiędzy wód mineralnych galicyjskich: iwonicka, szczawnicka i krynicka.

— **Oferty na budowę kolei.** Dyrekcja budowy kolei żelaznych w Wiedniu rozpisuje rozprawę ofertową na budowę kolei lokalnej Lwów—Podhajce. Oferty zaopatrzone w kwity na 5 proc. wadium przesyłać należy pod adresem: K. k. Staatseisenbahndirekt., Wien VI. Gumpendorferstrasse 10, do dnia 16 sierpnia 1906 godz. 12 w południe.

Blizszych informacji zasięgnąć można w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie.

— **Zjazd do kopalni wielickich** 21 bm. zapowiada się świetnie. Z różnych stron napływają

zapytania co do bliższych szczegółów zjazdu i zamówienia biletów wstępu do kopalni. Towarzystwo ogrodniczo-sadownicze wielickie, które ten zjazd urządziło, robi wielkie przygotowania, aby zjeżdżających gości do kopalni jak najgodniej przyjąć, dochód bowiem z tego zjazdu przeznaczony, podobnie jak i roku zeszłego, na założenie wielkiego ogrodu i sadu w Wieliczce, z którego miejscowi i okoliczni gospodarze dostawcą będą po bardzo niskich cenach nasiona, sadzonki, szczypty i drzewka celem zakładania przy swoich domostwach pożytecznych ogrodów i sadów. Każdy więc gość zjeżdżający 21 bm. do kopalni wielickiej przyczyni się także do podniesienia w ten sposób ogrodnictwa i sadownictwa w wielickim powiecie i dlatego mu się słusznie godne przyjęcie należy.

— **Komitet absolwentów szkół średnich w Krakowie** zawiadamia wszystkich kolegów Galicji i Śląska, że wiec absolwentów szkół średnich w sprawie reformy szkolnej odbędzie się z początkiem października rb. w Krakowie.

Wszyscy absolwenci gimnazjów i seminarjów tak męskich jak i żeńskich, szkół realnych, przemysłowych, handlowych itd. zechcą wziąć czynny udział i nadesłać swoje adresy do sekretarza komitetu (Adres: Ludwik Gabeczak, Kraków ulica Starowiślna l. 46). Koledzy, chcący wygłosić referaty zechcą je jak najrychlej zgłosić. O terminie i miejscu zawiadomi komitet listownie.

— **Nieudała pożyczka.** Do zarządcy hotelu Saskiego zgłosił się wczoraj gospodarz i podlesny z Lasowej Woli pod Miechowem, 60-letni Bartłomiej Żądło, dopytując się skwapliwie o pp. Hallerów, którzy mieszkają w sąsiedztwie. Na pytanie zarządcy w jakim celu pragnie się widzieć z p. Hallerem, Żądło zaczął się żalić, że mu żona uciekła zabrawszy 1200 rubli, że wybrał się na jej odszukanie z 40 pozostałymi mu jeszcze rublami, i że te pieniądze skradziono mu podczas snu; a ponieważ policja w Krakowie żąda złożenia 16 koron na kosztą poszukiwania, a on niema przy sobie ani grosza, więc udać się chce do sąsiadów, z prośbą o poratowanie go pożyczką. Żądło legitymował się przytem pasportem. Zarządca hotelu widząc przed sobą poważnego gospodarza zapytał się ile mu pieniędzy potrzeba. Żądło zażądał 50 guldenów, na to dostał 30 i z tem się oddalił.

Przypadkiem o sprawie tej dowiedział się inspektor policji p. Br. Karcz. Wydało mu się podejrzanem owo żądanie przez policję 16 koron, wyszedł więc owego gospodarza i przyaresztował go. Przy aresztowanym znaleziono w całości owe pożyczone 60 koron, a ponadto jeszcze 9 rubli i 70 kop., co wykazało nieprawdziwość opowiadań Bartłomieja Żądła.

Repertuar teatru lwowskiego w Krakowie.

W piątek: „Opowieści Hoffmanna“, opera fantastyczna w 4 akt. J. Offenbacha.

W sobotę. „Gejsza“, japońska operetka w 3 aktach Sidney Jonesa.

W niedzielę (na ogólne żądanie) po raz trzeci „Rycerskość wieśniacza“, opera Mascagni'ego i „Pajace“, opera Leoncavalla.

— **Repertuar teatru ludowego:** Sobota: dn. 21 lipca „Małka Szwarzenkopf“. Niedziela dn. 22 lipca o 3 po poł. „Tamten“; o 9 wieczorem „Spisek koronacyjny“ („Kordjan“).

NAJTAŃSZY SKŁAD FORTEPIANÓW

W. BARABASZ

Dom W-go J. F. Fischera.

Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.

— **Kronika lwowska.** (Od nasz. kor.) Ruch strejkowy tak szumnie i rozgłośnie rozpoczęty przez rozmaite radykalne komitety ruskie przyniósł moralnym swym kierownikom pierwszą i to znaczną porażkę. Chodzi mi mianowicie o zapowiadany na 17 bm. strejk generalny. Rozumie się, że zapowiedzi tej nie można było traktować na serio, że trudno nawet było sobie wyobrazić możliwość takiego ruchu masowego, który miał by ogarnąć przestrzeń kraju zamieszkaną przez trzy z górą miliony ludności. Ale w każdym razie zachodziły obawy jakichś zajść poważniejszych i strejków ogarniających większą ilość wsi, zwłaszcza w okolicach w których najusilniej operowali „działacze“ ruscy. Skończyło się

De Laroche & Co Cognac Koniaki tej marki są najlepsze i najtańsze, wszędzie do nabycia.

Generalny Skład Dr. Nieć, Franicević i Pavicić, Kraków, Rynek główny 25.

Jedynie na obawie — wieśniak ruski na lep agitacji radykalno-ruskiej i socjalistycznej wiaść się nie dał, i nie pomogły nawet zmyślane doniesienia „Dila“ o strejkach. Doniesienia tak prywatne jak i urzędowe ze wszystkich powiatów donoszą zgodnie, że wszędzie panuje spokój i że robotnik rolny wychodzi wszędzie do pracy na pola dworskie.

Jedynie w powiatach: rohatyńskim, mościskim i gródeckim wybuchły ruchy strejkowe, które jednak wszędzie ucichły — tak, że teraz właśnie w chwili, gdy całą Galicję wschodnią miał objąć generalny strejk rolny — z taką emfazą propagowany przez radykałów ruskich i socjalistów — zapanował przeciwieństwo spokój. Po mimo to jednak spodziewać się można dalszej agitacji i prawdopodobnie w niejednej wsi jeszcze przyjdzie do strejku, ale będą to fakty osobnionne, które kłeska ekonomiczną kraju skończone być nie będą mogły.

Nowy pomnik ma stanąć we Lwowie — tym razem dla uczczenia pamięci Franciszka Smolki. Budowę pomnika zajęła się Rada miejska, która już przed kilku miesiącami przeznaczyła na ten cel 7000 koron. Zarazem postanowiono poruczyć osobno wybranej komisji oznaczenie miejsca, gdzie pomnik ma stanąć, tudzież wybranie modelu, według którego pomnik ma być wykonany. Komisja postanowiła zerwać z metodą rozpisywania konkursów i zwróciła się wprost do artysty rzeźbiarza p. Błotnickiego z Krakowa, czyby nie podjął się wykonania pomnika. Pan Błotnicki propozycję przyjął i przedstawił komisji szkice pomnika. Będzie to rodzaj tryptyku; na kamiennej ścianie ozdobnej znajdującej się będą trzy płaskorzeźby, przedstawiające główne momenty działalności Smolki. Onegdaj udała się komisja wraz z p. Błotnickim na Wysoki Zamek i tam oznaczono miejsce dla pomnika. Stanie on tuż przy alei głównej, prowadzącej od ulicy Teatyńskiej, w miejscu, gdzie od tej alei odgałęzia się droga, prowadząca na kopiec unji lubelskiej. Co do pomnika samego postanowiono, że do połowy września br. p. Błotnicki przedstawi model plastyczny i na tej podstawie komisja zdecyduje stanowczo, czy w pomysł artysty ma być uskuteczniiona zmiana czy nie. Pan Błotnicki wyznaczony termin przyjął.

Sekcja finansowa Rady miejskiej oświadczyła się za udzieleniem Towarzystwu muzycznemu subwencji w kwocie 4000 koron na budowę gmachu własnego, dodając przy tem zastrzeżenie, aby wpływ Rady miejskiej na samo Towarzystwo był większym niż dotychczas. Przy tej sposobności do magala się część członków sekcji, aby zwrócono baczniejszą niż dotychczas uwagę na szkołę muzyczną dla kształcenia muzyków zawodowych. Żądano również, by Towarzystwo obok czterech obowiązkowych koncertów rocznych, na których produkuje najnowsze utwory, urządzało drugie 4 popularne po cenach niskich i z programem utworów chociażby starych, ale takich, które kształcą i uszlachetniają, a które każdy nieco oświecony człowiek znać powinien.

Dnia 12 lipca br. odbyło się walne zebranie członków towarzystwa św. Józefa z Arymatei. Członków liczy Towarzystwo 544. Przychód w r. 1905 wynosił 3998 koron, rozchód 3082 koron. W roku 1905 urządziło Towarzystwo 373 pogrzebów, a w pewnych wypadkach udzielało nadto zapomóg w gotówce. Za zmarłych, grzebanych staraniem towarzystwa urządzono cztery razy nabożeństwo żałobne w kościele katedralnym. Przy pogrzebach osób dorosłych bywał z reguły ksiądz katolicki. Prefektem towarzystwa zostanie dalej ks. Jan Chęciński, proboszcz przy kościele N. P. Maryi Śnieżnej.

— **Organy w Leżajsku.** Z Leżajska piszą do nas: Dnia 9 bm. odbyła się w Leżajsku w kościele OO. Bernardynów uroczystość poświęcenia i próba świeżo odrestaurowanych organów.

O godzinie 9 rano odprawił O. Adrjan Biliński uroczyste dziękczynne nabożeństwo, podczas którego przygrywał na organach p. A. Wójcikiewicz z Krakowa. Następnie aktu poświęcenia dokonał w otoczeniu kleru i licznie zgromadzonej publiczności O. Sergiusz Michna, gwardjan konwentu leżajskiego. Po południu odbyła się również przy udziale licznej publiczności próba organów i produkcje gry organowej. Oficjalnym odbiorcą organów był p. Sołtys, dyrektor konserwatorium muzycznego we Lwowie, który zbadawszy dokładnie organy wydał firmie p. Aleksandra Zebrowskiego, organmistrza ze Lwowa, bardzo chlubne świadectwo. Przy odbiorze dyrektor Sołtys odegrał dwa utwory Bacha, Fuge

E i G mol i wspaniały menuet w stylu Ludwika XIV. P. Wójcikiewicz odegrał kilka utworów organowych jak: Koncert postludium H-mol „Riemenschneidera, Medytację D-dur tegoż i kilka efektownych utworów Rincka. P. K. Bemowski odegrał między innymi dwa oryginalne preludia włoskie „Bostigliera“. Pp. Wójcikiewicz i Bemowski odegrali na cztery ręce Fugę Mozarta. Wreszcie p. Lorenowicz, organista przy kościele OO. Bernardynów w Leżajsku, improwizacją na poszczególnych rejestrach jak i w możliwych kombinacjach zapoznał zgromadzoną publiczność z wartością nowych organów. Wieczorem OO. Bernardyni podejmowali gości przybyłych na tę uroczystość.

Z okazji poświęcenia organów O. Gwardjan otrzymał wiele listów i telegramów z rozmaitych stron od osób, które osobiście na uroczystości przybyć nie mogły. W gratulacjach tych winszowano OO. Gwardjanowi szczęśliwego doprowadzenia dzieła do dawnego stanu i składano uznanie za to, że oddał tę pracę w ręce polskie, a nie w obce, zagraniczne.

— **Proces agrarny przed sądem karnym,** o rozruchy rolne we wsi Mużyłowie, jakie miały tam miejsce w maju b. r. rozpoczął się 16 b. m.

Na ławie oskarżonych zasiadło 16 włościan ze wsi Mużyłowa w powiecie podhajeckim, oskarżonych o gwałt publiczny, występki zbiegowiska, niebezpieczne pogroźki, naruszenie spokoju domowego i t. d.

Akt oskarżenia zarzuca im, że dnia 7 maja napadli na czele kilkuset ludzi na robotników rolnych, zajętych na łanie dworskim. Dobra Mużyłowa dzierżawi od p. Franciszka Bocheńskiego Maurycy Witlin. Ponieważ już w pierwszych dniach maja panował między włościanami jakiś ruch niezwykły i słyszano o groźbie strejków, przeto na dzień 7 maja postanowiono sprowadzić robotników ze Starego miasta i Zahajec celem zaś ewentualnej obrony ich przed przewidywanymi strejkami, zażądano pomocy starostwa w Podhajcach.

W dniu krytycznym na pracujących na łanie dworskim około 60 robotników, naszedł tłum włościan muzyłowskich złożony z około 800 ludzi.

Nie pomogła interwencja komisarza starostwa i żandarmów. Przyszło do bardzo gwałtownych zajęć, nie tylko bowiem spędzono pracujących robotników z pola, ale usiłowano wtargnąć do zabudowań folwarcznych, urządzono na pad na wolownie i gorzelnię, a w końcu na karczmę Sperberga. Następnego dnia napadli chłopcy z Mużyłowa na ogród, wtargnęli na folwark „De remcha“ i steroryzowali pracujących.

Przesłuchani oskarżeni do winy się nie pozuwają, twierdzą, że strejk powstał z powodu niskiej płacy, gdyż chłopom płacono 50 halerzy, babom 36, a dzieciom 14 do 16 halerzy.

Ze świadków zeznawał dotychczas komisarz powiatowy przy starostwie w Podhajcach p. J. Biliński. Opisował szczegółowo całe zajście, a co do strejku samego, to zdaniem jego nie miał on podkładu ekonomicznego, ale polityczny. Następnie przesłuchano jeszcze dwie robotnice z Zahajec, które opisały swój strach, gdy musiały uciekać z pola przed nadchodzącym przeciw nim tłumem. Rozprawa toczy się dalej i będzie trwała dni kilka, gdyż oskarżonych jest wielu i świadków powołano mnóstwo.

Alfred Beit.

Z wielkiej trójki międzynarodowych opryszków zmarł trzeci. Za Jamesonem i Cecil Rhodesem poszedł Alfred Beit, Niemiec, żyd wychrzczony, potentat finansowy, szef firmy krezusów kopalnianych: Wernher, Beit et Co. w Londynie. Był z tych, co wiedzeni wolą żelazną i cheiwością niepohamowaną nie cofną się przed niczem, nie ugną się przed żadną przeszkodą natury moralnej, dla których moralność istnieje przestala, a został interes i jedyny bóg... złoto. Wraz z Cecil Rhodesem doprowadził do powstania, walki i zgniecenia Boerów, miał na sumieniu więcej niż morderstwo, bo ugięcie w jarzmo niewoli narodu wolnego w imię... idei jednej, jaka znać mógł, interesu własnego. Zmarł i zostawił po sobie... miliony, majątek ogromny, bo aż 2400 milionów koron i to był plon całego jego życia, to była zasługa jego... przed którą czołem uderzyła żydowska prasa wiedeńska.

Gdyby zmarły dokonał był z poświęceniem życia i największym zaparciem się siebie czynów heroicznych dla dobra ludzkości, gdyby pracownikiem naukowym będąc wydarł przyrodzie najzazdrośniej przez nią ukrywane tajemnice gdyby dla ojczyzny ofiarował życie całe i siły swoje, — nie możnaby pisać o nim goręcej jak to pisali żydzi żurnaliści wiedeńscy.

A przecież był to wynarodowiony Niemiec, żydek, którego „ojczyzna, tam gdzie lepiej“ — w tym wypadku Anglia.

A przecież był to geszefciaż zwykły, który sterał swe siły w walce za pieniądzem, bo — jak pisze „Fremdenblatt“, było dlań rzeczą honoru zebrać olbrzymi majątek, i to pragnienie zawiodło go do Afryki, by jak już „Fremdenblatt“ zamilecza — popełnić najpospolitszy bandytyzm becznie cheiwego kapitalisty na narodzie wolnym...

A „Neue Freie Presse“ poświęciła mu rozszalony artykuł wstępny, nekrolog, będący zarazem i manifestem etyki „żurnalizmu“ żydowskiego — w pył rzucającego się przed cielec złoty i bijącego pokłony przed wszystkim... co jest potęgą i przemocą.

De mortuis, nil nisi bene! To prawda — ale są rzeczy, których zamilezeć nie wolno... historykowi, a Beit wszedł do historii, jako jeden ze sprawców najbardziej plamiącego Anglię najazdu, jako jedna ze sprężyn wojny, której nazwać nie można inaczej, jak grabieżą...

A pozatem, jak — wszyscy miliarderzy żydowscy byli „miłośnikami sztuki“, człowiekiem nader miłym towarzysko i t. d., ale to są już sprawy osobiste jego i reporterów wiedeńskich dających „delikatnie“ poznać, że byli zmarłego przyjaciółmi. Być może....

Ze świata.

— **Proroctwo chłopca serbskiego.** Medo Mijatowicz, który długi czas był posłem serbskim w Londynie, ogłosił obszerną pracę pt. „Koniec dynastji Obrenowiczów“, w której wspomina o ciekawym proroctwie chłopca serbskiego. W d. 29-ym maja r. 1868 zjawił się na ulicach m. Ujitzta jakiś chłop, który wował: „Bracia do broni, mordujcie naszego kniazia! na pomoc, na pomoc!“ Sprowadzono go do prefektury jako szaleńca, ale tu okazało się, że wieśniak ten pochodzi ze wsi Kramma i zowie się Mata. Na pytanie, co go skłoniło do tego kroku, nie umiał nic innego odpowiedzieć, jak tylko: „Kniazia mordujcie!“ Już miano go odstawić do szpitala, gdy nadszedł telegram z Białogrodu, że Michał ks. Obrenowicz III padł ofiarą mordu w parku topczyckim. Prefekt nie wierzył w proroctwo, ale sądził że ma w swoich rękach jednego z uczestników spisku; szybko jednak wyszła na jaw niewinność chłopca, który w każdym razie okazał się „niesamowitą“ figurą. Podczas przesłuchania mówił o przyszłości Serbji, a pisarz zanotował skrupulatnie wszystkie jego słowa. Przepowiednie jego co do Milana, Aleksandra i Dragi spełniły się, jak zapewnia autor co do joty. Przepowiedział on również, że następcą zamordowanego Obrenowicza będzie (wyraźnie) Karageorgiewicz, który panować będzie około trzech lat, poczem zniknie. Obce wojska zajmą Serbję i trzymać ją będą, aż powstanie mąż, który połączy wszystkich serbów i uszczęśliwi ojczyznę. Oto przepowiednia, którą Mijatowicz słyszał w konaku białogrodzkiej wobec Milana, opowiadaną przez dostojnika, który czytał ów protokół. Milan wierzył w tę przepowiednię i gdy mu odradzano abdykację, powołał się na nią i rzekł: „Tak się stać musiało“. Znał ją również król Aleksander i Draga, ale oboje traktowali ją jako humbug. Protokół z przepowiednią ma się znajdować w archiwum, gdzie kazał ko umieścić minister Chrotic.

* **Nowe armaty austriackie.** Członkowie austriackiej i węgierskiej delegacji w Wiedniu zwiędzili niedawno warsztaty artyleryjskie przy miejscowym arsenale, przyczem jen. Kropaczek demonstrował nowe armaty. Armaty te są lżejsze od starych austriackich o 52 kilogr., od włoskich o 22 kilogr., i od rosyjskich o 62. Pomimo, że armaty te są wylane z brązu, mogą jednak służyć do 2.000 wystrzałów, dając po 15—20 strzałów na minutę, podczas gdy stare dają tylko najwyżej 5—6 wystrzałów. Następnie nowe armaty niosą strzały na daleko większą metę, a mianowicie na 9000 metr., gdy stare tylko na 6.000 metr.

* **Gospody dla pielgrzymów w Jerozolimie.** Do Ziemi Świętej odbywają się dziś częściej, wy

GORSETY

WEDŁUG NAJNOWSZYCH WZORÓW PARYSKICH I BRUKSELSKICH POLECA

NOWO OTWORZONA

..... Paryska Pracownia Gorsetów „Felicja“ w Krakowie .....

FLORYAŃSKA L. 2 (HOTEL DREZDEŃSKI).

Wszelkie zamówienia w zakres gorseciarski wchodzące wykonuje się w ciągu ośmiu godzin. — Przyjmuje wszelkie reperacje. — Zlecenia z prowincyi uskutecznią się odwrotną pocztą. *****

ciezki turystyczne, niż pielgrzymki, a to głów nie dla tego, że dzięki, dogodnej komunikacji, oraz zbudowaniu tam znacznej ilości hotelów, każdy woli być niezależnym wycieczkowskim, niż członkiem większej lub mniejszej pielgrzymki. Jednakże i te ostatnie zjawiają się rok w rok w Palestynie, pod przewodnictwem katolickich, religijnych stowarzyszeń. Dla pielgrzymów założyły niektóre narodowości i bractwa dogodne gościny, w których przybysze za niewielką opłatą dostają całe utrzymanie. Naturalnie, pielgrzymi doznają tam daleko większej troskliwości i opieki, niż w hotelach. Gospody egypscy stają już od dawien dawna i przedewszystkiem zasługują na uwagę najstarsza z nich, gościna Franciszkanów. Obecnie została ona znacznie po większoną przez zbudowanie „Casa Nuova”. Za całe utrzymanie płaci się u Franciszkanów 5 fr. dziennie, a z gościny tej korzystają mogą wzyscy, bez różnicy narodowości. Najbardziej okazała gospoda (jeden z najładniejszych budynków w Jeruzolimie) należy do Francuzów, a mia nowicie do ojców assompcjonistów. Pomimo jednak swego pięknego wyglądu na zewnątrz jest ona dla pielgrzymów niedogodna, gdyż cena sto sunkowo jest dość wysoka (8 fr.), a następnie łóżka, oraz usługa miejscowa jest bardzo zła. Rosyjska gospoda przedstawia się zupełnie inaczej, niż wszystkie inne. Można tu przedewszystkiem mieszkać przez cały rok i być tam, jak w hotelu, zupełnie niezależnym. Ceny mieszkań są stosunkowo wysokie. Znajduje się ona w środku rosyjskiej kolonii, która stanowi osobną dzielnicę miasta. Niemcy mieli dotąd najbardziej u trudniony pobyt w Jeruzolimie, gdyż ich niemiecko-katolicka gospoda założona przez ojca Schmidta, była nadzwyczaj mała. Obecnie ojciec Schmidt przystąpił do budowy większej, wygodniejszej, która jest już prawie na ukończeniu. Budowa jej była konieczną jeszcze i z tego względu, że druga gospoda niemiecka, należąca do ewangelickiego Zakonu Johaniów, pozostawia wiele do życzenia. Jako ostatnią gospodę dla pielgrzymów, wymienić należy austriacko-węgierską. — Pobyt w tej tak zw. „Oazie Jeruzolimskiej” jest nadzwyczaj przyjemny, a takiej gościnności i wygod, jak tu, nie doznaje się nigdzie. To też nie tylko austriacka austriacko-węgierska, ale i każdy turysta z przyjemnością szuka tam dla siebie pomieszkania. Dotychczasowy rektor tego zakładu dr. Fellinger, który głównie przychylił się do udoskonalenia gościny, powrócił obecnie do ojczyzny, by objąć posadę profesora, a na jego miejsce został wice rektor dr. Ehrlich.

* **Gotowanie bez ognia.** Jeden z niemieckich wynalazców przedstawił projekt nowego opakowania konserw dla wojska. Główną zaletą tych konserw jest to, że można je gotować bez ognia, a wobec tego, że na wojnie jest bardzo niebezpiecznym, rozpałać ogień, gdyż można być skutkiem tego sprostżonym przez nieprzyjaciela, wynalazek ten może mieć doniosłe znaczenie.

Gotowanie ma się odbywać w następujący sposób: Blaszki, w których znajdują się konserwy, zaopatrzone są w podwójne ścianki. Pomiedzy te dwie ścianki nasypuje się niegaszone wapno. Wystarczy przekłuć pewne wskazane na zewnętrznej ścianie miejsca i napuścić do wnętrza nieco octu, a proces gotowania się rozpoczyna. W parę minut gorąca strawa jest gotową do jedzenia. Konserwy tego rodzaju mają specjalne znaczenie dla straży i wywiadowczych oddziałów.

Pomysłowa złodziejka. Do jednego ze znakomych psychiatrów madryckich przybyła niedawno piękna elegancko ubrana kobieta, która ze łzami w oczach oświadczyła mu, że mąż jej ma początki obłędu, cierpi na manię prześladowczą i ciągle obawia się, że go okradają i oszukują. Zamierza więc za godzinę przyjść z mężem, prosi, aby w tym czasie nie było nikogo i pragnie, aby lekarz jej małżonka wybałał. Lekarz zgodził się na to, oznaczył czas, w którym dama przybyła istotnie ze swym mężem. Zostawiwszy go w przedpokoju pod opieką służącego lekarza, weszła do gabinetu lekarza i zawiadomiła go, że pacjent czeka. Ponieważ jednak obawiała się awantury na wypadek, gdyby mąż się przekonał, że zaprowadzono go do doktora, przeto prosiła go spodarza, ażeby ją wypuścił drugiemu drzwiemi, ona zaś następnie przyjdzie dowiedzieć się o rezultacie. Tak się stało. Lekarz udał się następnie do pacjenta, zaczął rozmawiać o rzeczach bieżących wypytywał go o jego zajęcia

etc. W miarę, jak badanie się przeciągało, pacjent zaczął zdradzać niepokój i powiada:

Przepraszam, chciałbym widzieć tę panią, która przedemną tam weszła — i wskazał na ga binet lekarza.

— Ach! ona już poszła — mówi łagodnie dektór.

— Wielki Boże! jestem okradziony! — zaryczał pacjent i rzucił się ku drzwiom. Lekarz widząc, że pacjent ma napad szału, skinął na wpraw nego służącego, który po chwilowym szamotaniu ubrał go w kaftan przymusowy. Dopiero po dłuższym czasie wyjaśniła się sprawa.

Owa dama była zwykłą złodziejką, która u pewnego jubilera wybrała naszyjnik za 25.000 koron i poprosiła go, ażeby towarzyszył jej do domu, gdzie zapyta męża o zdanie. Jubiler zgodził się, poszedł z nią i u wejścia do gabinetu „męża” wręczył jej naszyjnik. Dama z naszyjnikiem ulotniła się, jubiler dostał się w kaftan, a psychiatra bogatszy jest w doświadczenie.

TELEGRAMY.

(Z dnia 18-go lipca.)

Komisja reformy wyborczej.

Wiedeń. Komisja reformy wyborczej obradowała dziś w dalszym ciągu nad podziałem okręgów w Czechach.

Pos. Kaiser czyni rządowi zarzut, że prze wleka dyskusję, bo przedłożył projekt, pozbawio ny wszelkich podstaw zasadniczych. Niemcy bro nić muszą swego stanu posiadania i nie mogą do puścić do sławizacji państwa. Wedle projektu rządowego, stan posiadania Słowian się zwiększa, a Niemców — zmniejsza. Jedyną na to odpowiedzią jest odrzucenie przedłożonego projek tu i zmuszenie rządu, aby wystąpił z innym. Mówca żąda zaprowadzenia języka niemieckiego jako państwowego, co teraz możnaby przeprowa dzić. Należałoby przynajmniej utrzymać język niemiecki w dotychczasowych rozmiarach i uczynić zeń język pośredniczący.

Pos. Gessman polemizuje z innymi mówcami niemieckimi, którzy zarzucają antisemitom, że są zdrajcami narodu niemieckiego. Tym razem będzie mówca jeszcze głośował za wnioskiem Niemców (pos. Pergelta), ponieważ jednak nie zna stosunków czesko-niemieckich, przeto odpowiedzialność pozostawia niemieckim posłom z Czech.

Pos. Ciper oświadcza, że wniosek Pergelta nie nadaje się do przyjęcia. Mówca domaga się reasumpcji uchwał co do Austrii Dolnej, i przyznania Czechom 4 mandatów z Wiednia i Austrii Dolnej.

Pos. Adler oświadcza się imieniem niemieckich robotników przeciw wnioskowi Pergelta. Mówca nie rozumie, dlaczego Niemcy chcą teraz obalić rząd. Oświadcza, że popierać będzie każdy rząd, który stawiać będzie za reformą wyborczą.

Na tem posiedzenie zakończono. Następnego jutro o godzinie 5 po południu.

Nowy generał gubernator Moskwy.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Car nadesłał bardzo życzliwe pismo odręczne Dubasowowi, który z powodu nadwątlonego zdrowia ustąpił ze stanowiska generał-gubernatora moskiewskiego.

Generał-gubernatorem Moskwy zamianowany został komendant moskiewskiego okręgu wojennego generał-porucznik Herszelman.

Zamach na adjutanta carskiego.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Wczoraj wykonano zamach na przybocznego adjutanta cara, hr. Tottlebena Zamachu dokonał młody człowiek, jak się zdaje z zemsty, albowiem hr. Tottleben kazał aresztować pewnego agitatora, który przybył do obozu Tatarów w pewnej miejscowości między Petersburgiem a Schlüsselburgiem. Kula rewolwerowa raniła hr. Tottlebena w głowę. Sprawca uciekł w łodzi przez Nowę.

Wylewy w Japonji.

Londyn. „D. Telegraph” donosi: W środkowej Japonji nastąpiły ogromne wylewy. Komunikacja kolejowa przerwana. Dużo osób zginęło. Szkody wynoszą kilka milionów jenów. Ludność chroni się do świątyni i teatrów. W miejscowości Matsamoto 4000 budynków zalanych. Także ko palnie miedzi stoja pod wodą.

Zjazd socjalistów.

Londyn. Międzyparlamentarny komitet socjalist. odbył przedwczoraj poufne obrady. Przewodniczący Hegr-Hardie powitał delegatów, a szczególnie serdecznie rosyjskiego delegata Anikina. Jednomyślnie uchwalono zmienić nazwę komitetu na „międzyparlamentarny socjalistyczny i robotniczy”.

NADESŁANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakeyi, która też za nią nie odpowiada.

DLA ZDROWIA

PŁUC

W WIĘKSZEJ ILOSCI

spożywanie tłuszczu

jest nadzwyczaj ważnem. Szczególniej zaś odnosi się to do robotnika, który przebywa w zamkniętej przestrzeni lub zapylnem powietrzu. Smalec i masło są jednak dla robotnika za drogie, ażeby mógł je spożywać w większej ilości. Sprowadzany z Ameryki w olbrzymich ilościach smalec wieprzowy nie jest bez zarzutu. Natomiast pozostaje robotnikowi do dyspozycji znakomity, łatwo strawny i bardzo tani tłuszcz, sporządzony ze świeżych, wysuszonych na słońcu orzechów kokosowych, tak zwany

Tłuszcz do Potraw Ceres

który czysty lub też zmieszany z masłem lub smalcem wieprzowym może być zastosowany.

Jedna część smalcu wieprzowego lub masła, a dwie części tłuszczu Ceres. razem stopione, dają nadzwyczajny, zdrowy i łatwo strawny tłuszcz do chleba.

Szczawa
Krondorfska
uznana za
najlepszą i naturalną.

Skład główny: Kraków, ulica Grodzka, 48.

Zakopane.

Dr Edmund Majewicz, stale ordynujący w Zakopanem, powrócił i ordynuje, jak dawniej, w chorobach wewnętrznych, ulica Przecznicza Nr 23. ©

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

założona w r. 1846
Kraków ul. Sławkowska 26, poleca:

MIÓD STOŁOWY LEKKI, BUTELKA 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.
MIÓD WYTRAWNY . . . BUTELKA 70 CT.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI, BUT. 1 ZŁR. 80 CT.
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 8 ZŁR.
MALINIAKI — WIŚNIANKI — 1 PERENIAKI.

Założony w roku 1872
Zakład Rzeźbiarsko-Kamieniarski
BRACI
TREMBECKICH
 przy ul. Rakowieckiej 7.

Podejmuje się wszelkich robót, w zakres kamieniarstwa wchodzących, tak w miejscu, jak i na prowincyi — oraz poleca ogromny wybór gotowych pomników i grobowców familijnych po cenach bardzo niskich.

7 1/2 miliona morgów ziemi
w Północnej Ameryce
 posiada 1510 1
American Colonisation Company
 Chicago Ill. 88 E. Washington Street.

Północno Niem. Lloyd,
 (Norddeutscher Lloyd)
Generalna Agentura dla Galicyi
 we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Regularna bezpośrednia komunikacja przewozowa z Bremen, pospiesznymi i pocztowymi parostatkami.
DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI:
 (Nowego Jorku, Baltimore, Galveston) Brazylji, Argentyny (Buenos Aires), Australji, Japonji etc.
 Bilety kolejowe do każdej stacji Północnej Ameryki.
 Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży, udziela i bilety sprzedaje:
Generalna Agentura Poln. niem. Lloyd
 we Lwowie, ul. Grodecka 93.
 Koresp. w język ch: polskim, ruskim, niemieckim.

Największy Zakład Pogrzebowy
Jana Wolnego
 Główny skład i fabryka trumien ul. Ś. Tomasza
 (przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 581. Filja ul. Koperacka 1.

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszystkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów. Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy. Posiadając własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż mają własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż żaden z nich nie ma fachowego uzdolnienia, a tem samem i trumien im wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo to mam i faktycznie trumny wyrabiam.

CO KUPUJE RESZTKI? DO NABYCIA

10.000 metrów najlepszych Rumburskich i Irländerskich resztek, metr 19 centów.
 8.000 metrów najlepszych resztek Zephiru pierwszej jakości na bluzbieliznę i suknie, 1 metr 19 centów.
 1.600 metrów resztek płótna lniałego bez szwa pierwszej jakości, metr 42 centy. Długość resztek 10-20 metra.
 Piernaty do łózek w kwiaty, białe, pierwszej jakości, po 26 centów.
 Najmniejsze zamówienie 40 do 50 metrów. Za pobraniem pod gwarancją dobry towar.
 Wzorów nie wysyła się żadnych, natomiast w razie niespodobania gram napowrót pieniądze.
S. Stein. Weberei, Nachod, Czechy.

G. k. austriackie koleje państwowe.

Wyciąg z Rozkładu Jazdy

ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze:	Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:
4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa	4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze-Płaszowa.	4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze przyst. do Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawina; połączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alwernii i Sierszy Wodnej, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.	z Podwołoczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Tarnowie od Jasła i od Orlowa;
5.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa	5.45 rano poc. osob. Nr. 1017 do Podgórze przystaaka
6.50 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Podgórze-Płaszowa do Podwołoczysk i do Ickan połączenia: w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu, (przyjazd 9.55 wieczór) w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa.	5.52 rano poc. osob. Nr. 48 do Podgórze-Płaszowa
8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa	6.07 rano poc. osob. Nr. 48 do Krakowa
8.22 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Podgórze-Płaszowa do Lwowa; połączenia: W Debicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska; w Przeworsku do Tarnobrzega.	z linii transwersalnej przez Suche, Skawinę, Podgórze, Płaszów
8.30 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Krakowa	6.41 rano poc. posp. Nr. 2 do Podgórze-Płaszowa
8.46 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Podgórze-Płaszowa do Wieliczki:	6.50 rano poc. posp. Nr. 2 do Krakowa
8.40 rano pociąg osobowy Nr. 6211 z Krakowa do Kocmyrzowa i do Mogiły	z Ickan; połączenia w srody i niedziele przez Konstancję z Konstancynopola (okrętem do Konstancji) codzień od Bukaresztu.
9.02 przed poł. pociąg osobowy Nr. 41 z Krakowa	7.19 rano poc. osob. Nr. 412 do Podgórze-Płaszowa
9.17 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze-Paszowa	7.30 rano poc. osob. Nr. 412 do Krakowa
9.24 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze przyst. na linie transwersalnej przez Podgórze Płaszów, Skawinę, Suche; w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Suchej do Żywca i Zwardonia, Chabówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu. od 1. maja do 24 czerwca i od 16 września do 30 kwietnia 1906 z Krakowa do Zakopanego wóz wprost przechodzący pierwszej i drugiej klasy.	z Wieliczki
11.00 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Krakowa	7.40 rano poc. osob. Nr. 6212 do Krakowa
11.12 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Podgórze-Płaszowa do Podwołoczysk i do Ickan; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja.	z Kocmyrzowa i Mogiły
1.15 po poł. poc. osob. Nr. 33 z Krakowa	7.45 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórze przystanku
1.30 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze-Płaszowa	7.53 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgórze-Płasz
1.38 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze przystanku do Suchy i Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawinę; połączenia w Kalwarii do Wadowic i Bielska, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.	8.10 rano poc. osob. Nr. 32 do Krakowa
1.30 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Krakowa	z Oświęcimia i Suchy; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Krakowa, w Spytkowicach od Suchej, Wadowic, w Kalwarii od Wadowic;
1.47 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Podgórze Płaszowa do Wieliczki:	8.32 rano poc. osob. Nr. 18 do Podgórze-Płaszowa
1.45 po poł. poc. osob. Nr. 6213 z Krakowa do Mogiły i Kocmyrzowa	8.45 rano poc. osob. Nr. 18 do Krakowa
2.49 po poł. poc. posp. Nr. 5 z Krakowa do Lwowa; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła i do Nowego Sącza, w Rzeszowie do Jasła stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryja.	z Podwołoczysk i z Ickan, połączenia w Tarnowie od Nowego Sącza — Stróż
3.00 Pociąg osobowy sezonowy nr. 49 z Krakowa.	10.28 rano poc. mieszany Nr. 1061 do Podgórze przystan.
3.12 Pociąg osobowy nr. 1020 z Podgórze-Płaszowa.	10.35 rano poc. miesz. Nr. 1061 do Podgórze-Płaszowa
3.19 Pociąg osobowy nr. 1020 z Podgórze przystanku do Zakopanego i Rabki kursuje od 25 czerwca do 15 września włącznie z wozami wprost przechodzącymi I, II, i III klasy z Krakowa do Zakopanego i Rabki.	z Oświęcimia; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia, w Podgórze-Płaszowie od Krakowa i Lwowa
3.15 po poł. poc. osob. Nr. 25 z Krakowa	11.22 przed poł. poc. miesz. Nr. 462 do Podgórze-Płasz.
3.25 poc. osob. Nr. 25 z Podgórze Płaszowa do Słotwiny	11.35 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Krakowa
5.15 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Krakowa	z Wieliczki;
6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Podgórze Płaszowa do Stróż, połączenia w Stróżach do Nowego Sącza	1.05 po poł. pociąg osob. Nr. 6214 do Krakowa
7.40 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Krakowa	z Kocmyrzowa i Mogiły;
7.51 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Podgórze-Płaszowa do Wieliczki	1.17 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Podgórze-Płaszowa
9.00 wiecz. poc. osob. Nr. 45 z Krakowa	1.30 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Krakowa
9.13 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze-Płaszowa	z Lwowa; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia, w Tarnowie od Orlowa, Nowego Sącza, Jasła i Stróż
9.20 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze przystanku na linie transwersalnej przez Podgórze-Płaszów, Skawinę, Suche; połączenia w Skawinie do Oświęcimia a stamtąd do Wiednia, w Kalwarii do Wadowic, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu, w Zagórzanach do Gorlic.	1.47 Poc. os. sezonowy nr. 1013 do Podgórze przystanku
9.05 wiecz. poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa do Kocmyrzowa	1.52 Poc. os. sezonowy nr. 1013 do Podgórze-Płaszowa.
9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 1 z Krakowa do Ickan Bukaresztu, Konstancji a stąd w czwartki i niedziele okrętem do Konstancynopola.	2.04 Poc. os. sezonowy nr. 44 do Krakowa.
9.00 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Krakowa	Zakopanego i Rabki kursuje od 25 czerwca do włącznie 15 września.
9.10 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Podgórze-Płaszowa do Podwołoczysk i Ickan	2.24 po poł. poc. posp. Nr. 6 do Krakowa
10.55 wiecz. poc. osob. Nr. 11 z Krakowa	ze Lwowa;
11.05 w nocy poc. osob. Nr. 11 z Podgórze-Płaszowa do Podwołoczysk i do Ickan, połączenia: w Bierzanowie do Wieliczki, w Tarnowie do Stróż, stąd do Jasła do Nowego Sącza, Orlowa, Koszyc, i Budapesztu; w Debicy do Tarnobrzega, Nadbrzezia przez Rozwadów w kierunku ku Przeworsku; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa i w Przeworsku do Tarnobrzega.	4.17 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgórze przystanku
11.52 w nocy pociąg osobowy nr. 47 z Krakowa.	4.25 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgórze-Płaszowa
12.04 w nocy poc. osob. nr. 1022 z Podgórze-Płaszowa	4.40 po poł. poc. osob. Nr. 42 do Krakowa
12.09 poc. osob. nr. 1022 z Podgórze przystanku do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę Suche; połączenia w Skawinie do Dworów, w Suchej do Żywca i z Wardoną; w Chabówce do Zakopanego, w Nowym Sączu do Orlowa, Koszyc i Budapesztu. Z Krakowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.	z linii transwersalnej przez Suche, Skawinę, Podgórze-Płaszów, połączenia w Zagórzanach, z Gorlic, w Jasle od Rzeszowa, w Chabówce od Zakopanego w Suchej od Zwardonia, w Kalwarii od Bielska, Wadowic.
	6.12 wiecz. osob. Nr. 16 do Podgórze Płaszowa
	6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 16 do Krakowa
	z Podwołoczysk i z Stanisławowa połączenia w Przeworsku od Tarnobrzega, w Tarnowie od Nowego Sącza, Stróż, od Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż, w Bierzanowie od Wieliczki.
	7.10 wiecz. pociąg osob. Nr. 6216 do Krakowa
	z Kocmyrzowa
	8.55 wiecz. osob. Nr. 1035 do Podgórze przystanku
	9.00 poc. osob. wiecz. Nr. 1035 z Podgórze-Płaszowa.
	9.12 wiecz. osob. Nr. 44 do Krakowa
	z Oświęcimia połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej, Alwernii.
	9.31 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa
	9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Krakowa
	z Podwołoczysk i z Ickan połączenia w Przeworsku od Tarnobrzega, w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Przeworska przez Rozwadów od Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Budapesztu (odjazd 7 rano) Koszyc, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż
	10.35 wiecz. osob. Nr. 24 do Podgórze-Płaszowa
	10.45 wiecz. osob. Nr. 24 do Krakowa
	z Rzeszowa połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Debicy od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie od Orlowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróż
	10.41 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze przystanku
	10.47 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze-Płaszowa
	11.00 w nocy poc. osob. Nr. 46 do Krakowa
	z Nowego Sącza przez Suche, Skawinę, Podgórze-Płaszów; połączenia w Nowym Sączu od Budapesztu, Koszyc, Orlowa, w Habówce od Zakopanego, w Kalwarii od Bielska i Wadowic.

Ociemniały kelner
 wskutek utraty wzroku niezdolny do zarobkowania prosi o wsparcie. Łaskawe datki uprasza do Administracji.

KONSENS
 restauracyjny i kawiarniany wraz z wyszynkiem piwa do wydzierzawienia zaraz. Zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“.

Do wynajęcia
 na sezon letni w Myślenicach za Raba, jest jeszcze 1 pokój z kuchenką i 1 pokój bez kuchni. Wiadomość plac Maryacki 8 II. p.

ZAKOPANE
ul. Zamoyskiego 8
Pensjonat Seliwa pokoje wy-
godnie ur-
zędzone — kuchnia doskonała. Ce-
ny umiarkowane. 1861, 10

Kelnera płatniczego
i kilku młodych, zdrowych, po-
mocników sympatycznych przy-
mie Restauracja-Mleczarnia **Za-**
krzyczkowskich w Tarnowie.
1862 5

Piegi

usuwa całkowicie w przeciągu 7 dni
Ambra-Creme Dra Christoff'a

Najlepszy nieszkodliwy środek
do utrzymania czystości i upię-
kszenia cery. Prawdziwy tylko
w oryginal. słoikach, których
opakowanie zaopatrzone jest za-
rejestrowanym znakiem ochron-
nym.

Cena k. 1-60, odpowiednie my-
dło 70 h. Główne sklady w Kra-
kowie: Wiktor Redyk, apteka
H. Bartmański i Ska, apteka;
we Lwowie: Zygm. Rucker, apt.
w Brodach, Leo Kallir apteka;
w Nowym Sączu: R. Jakubow-
ski apt.; w Przemyśle: M. Schwarz,
apt.; w Tarnopolu: M. Krzyża-
nowski, apt.; Dr. Jul. Franzos,
apt.; w Jarosławiu: J. Wysza-
tycki, apt. Sklady prócz tego we
wszystkich aptekach i składach
aptecznych. 1053 33

STORY

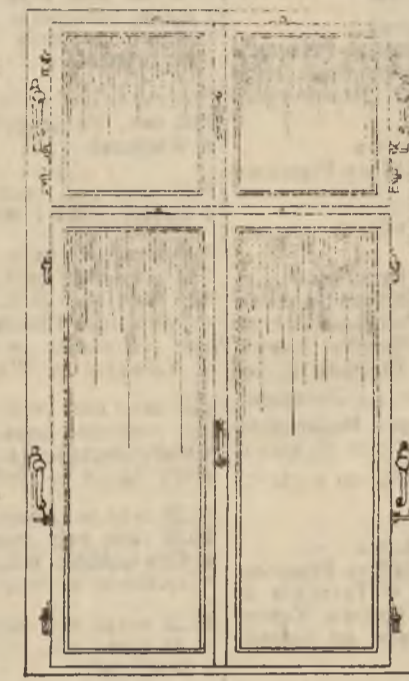
patyczkowe, Żaluzje deszczukło-
we, system na wałkach i rolkach,
jakoteż **Rolety** płócienne z samo-
zwijaczem prawłziwie amerykań-
skim najlepszej jakości po bardzo
przystępnych cenach, poleca fa-
bryka rolet i żaluzji pod firmą

Władysław Pędziwiatr
w Krakowie, ul. Zwierzyniecka L. 8
1121 15

Lawn Tennis, Lakiety,
Pilki, Buciki i t. p.

KROKIETY, Hamaki,
i inne przybory sportowa w wielkim wyborze polecają najtaniej
REIMiSPÓŁKA, Kraków Rynek 37.

Widok okna od pokoju.
zdrobiny wody od zewnątrz nie przepuszczają, posiadają jeszcze tę wielką
oalebę, że największe skrzydła otwierają się za pomocą dźwigni bardzo
lekkie bez żadnych innych zasuw i kombinacji. Skrzydła dookoła odpo-
wiednio ujęte nie paczają się, przylegają szczelnie do krosien. Wszelkie
tryby i rygle przez zapuszczenie których części skrzydeł pękają i osła-
biają się są tu zbędne. Okna i drzwi balkonowe tego systemu fabryka
moja wyrabia i sprzedaje prawie po takich samych cenach jak okna zwy-
kłe. Na żądanie wysyłam bezpłatnie rysunki, prospekta i cennik. Modele
w naturalnej wielkości gotowych okutych okien są do przejrzania w mo-
jej kancelaryi fabrycznej i obecnie na wystawie we Lwowie. 1499 10

Byłem łysy.

To oznajmienie przedstawia dla każdego, tak kobiety jak i mężczyzny
którzy dotychczas wiele innych środków na porost włosów używali bardzo
ważny interes.

Jeżeli kto z Was, używając innych środków,
nie miał żadnego skutku, byłbym bardzo wdzię-
czny, gdyby mi o tem łaskawie doniesiono.
Wstrzymuję się naturalnie od oceniania innych
środków, mogę jednak na pewno twierdzić, że
mój środek na porost włosów jest najskuteczniej-
szy. Przyrzadzony jest ściśle według recepty —
która tak wstawiła moje imię — i która codzien-
nie przynosi mi setki podziękowań. Już w pierw-
szych dniach wcierania poczyna włos rość — do
półki głowa nie pokryje się zdrowym i silnym za-
rostem, mocno pełnym nakorzeńionych natura-
lnych włosów. Prócz tego nowy ten włos już nie
wypada. Mógłbym wszystkie strony tego dzien-
nika zapełnić poświadczeniami, które otrzymałem w
ostatnich sześciu miesiącach.

PRÓBNA DOZA BEZPŁATNIE.

Mój środek na porost włosów sprowadza ws-
tak krótkim czasie skutek, jak sobie tylko można życzyć. Początkowo daje
się dostrzedz porost małych włosów, i włos ten rośnie z tą samą siłą dalej,
jak u młodych zdrowych ludzi.

Mój preparat może być używany przez osoby wszystkich klas towa-
rzyskich, tak mężczyzn jak i kobiet i każdego wieku. Wielu ze znanych
osobistości teraźniejszego wieku, używało z korzyścią mojej pomady.

Pomada ta, nie dopuszcza wypadania włosów, usuwa łupież, przywa-
ca przedwczesnie osiwiałym włosom jego pierwotną barwę — usuwa swę-
dzenie i działa również skutecznie na porost brwi, wąsów i brody, jak i ty-
sej głowy.

Każdemu, kto się tem zainteresuje, wysyłę chętnie próbną dozę mego
środka na porost włosów gratis i opłacone, zaraz po przysłaniu swego
adresu. Jedna karta pocztowa wystarczy

William Scott,

Wiedeń, 861. Franz Josefs-Kai 19

Dra Ksawerego Gorskiego.

Polski Przewodnik po Zdrojowiskach

Abacya — Birsztany — Busko — Bystra — Ciechocinek —
Cirkwenica — Czarniecka Góra — Druskieniki — Grodzisk —
Inowódz — Iwonicz — Jaśkowice — Kossów — Krościenko —
Krynica — Lubień — Marjówka — Meran — Morszyn —
Nałęczów — Nowe Miasto — Ojców — Otwock — Puhu-
lanka — Pustomyty — Rabka — Rymanów — Sławinek —
Sławuta — Solec — Szczawnia — Szepetówka — Tenczyn —
Truskawiec — Wysowa — Zakopane — Zawojowa — Zegie-
stów z licznymi ilustracjami.

Cena w ozdobnej oprawie kor. 4.

Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Sp.
w Krakowie.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Ekstrakt orzechowy
do
farbowania siwych włosów
wynalazku JULIANA JÓZEFOWICZA perfumera.
Jest to najlepsza roślinna farba,
którą można w przeciągu 10 mi-
nut ufarbować posiwiśle włosy
na kolor czarny, brunatny, szary i blond.

We Lwowie u p. A. Beacocka,
ul. Hetmańska 4, u Ign. Jahla,
Hotel Europejski i n p. Piotra
Mikolascha i Sp. w Krakowie u
Reima i Sp. Bynek gł. linia A-B,
J. Hanaka i Sp. droguerya Szew-
ska, Fr. Zopota droguerya Sienna
R. Wisikidy pl. Maryacki. Cena
flakonu 3 kor., flakoniki próbne
1 kor. 20 h. Przesyłka i gł. skład
w Warszawie, Nowa Senatorska 2

W Alwerni
jest do wynajęcia zaraz na
letnie mieszkanie b. ładny
pokój z kuchnią na I pię-
trze. —
Wiadomość: Kółko Rolnicze
Alwernia.

Spiewnik dla ludu

St. Tomaszewskiego z Bydgoszczy
skonfiskowany przez pruską proku-
ratorję, (a wydawca skazany na
trzy miesiące więzienia) ma do na-
bycia Zygmunt Tomaszewski, Kra-
ków, ul. św. Krzyża 7. po cenie 1
kor. (80 fen.)

Zamiejscowi zechcą przesłać na-
leżytość w znaczkach poczt. bez
dołączenia portorjum, a otrzymają
Spiewnik odwrotną pocztą franko.

Rządowi uprawniona

Fabryka wód miner. sztucznych i specjan. leczniczych
pod firmą
R. RZĄCA i CHMURSKI
w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego
krak., polecione przez toż Towarzystwo 3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE
odpowiadające składem chemicznym wodom:
Bilńskiej, Gieszbühlskiej, Selterskiej, Diehy, Homburg, Kissingen,
tuzdziej specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żela-
zistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne z przepisu prof.
Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach
cenniki na żądanie darmo

Franciszek Tumidalski
majster kamieniarski w Dębniku l. 91, p. Krzeszowice
podejmuje się wszelkich robót marmurowych, pomników, tablic z napisami,
kropielnic, chrzcielnic, progów do budowy i t. p. — Jedyne główne wy-
rob posadzki i stopni marmurowych. — Dostarcza odłamów marmurowych.
na mo.ajki, posiadając własne łomy marmurowe, przyjmuje wszelkie za-
mówienia w najprzystępniejszych cenach. 671 4

Jedynym, prawdziwym
angielskim
Środkiem Piękności
— jest —
Balassa prawdziwe angielskie
MLEKO OGORKOWE które usuwa na-
tychmiast piegi,
plamy wątrobiane, przyszcze, liszaje i t. p. i nadaje obli-
czu świeży, młodzieńczy wygląd. Całkiem nieszkodliwe.
C. BALASSA'S APOTHEKE
Budapest Erzsébetfalva.
Do nabycia: Reim i Spółka Kraków; — w Aptekach we Lwowie:
Aptekarz H. Rubel, przedtem Z. Rucker — następnie w Przemyśle
w aptekach M. Schwarza i A. Goldberga.

Filia o. k. uprz. galic. akcyjnego
BANKU
HIPOTECZNEGO
W KRAKOWIE
kupuje i sprzedaje pod naj-
korzystniejszymi warunkami
wszelkie papiery
wartościowe
wydaje procentowane
= asygnaty kasowe =
przyjmuje wkładki na
książeczki rach. bież.

Przyjmuje depozyta war-
tościowe do przechowania,
udziela zaliczki na papiery
wartościowe i skutecznie
zlecenia na zakupno lub
sprzedaż efektów na gieł-
dach krajowych i zagrani-
cznych.

A propos!
Czy masz Pan(i) łupież i czy
wypadają Panu(i) włosy? Je-
żeli tak to spróbuj Pan(i) słyn-
nego w świecie
ulubionego Bay-Rumu
Bergmanna i Sp. w Djeczynie n. Ł.
dawniej Bergmanna oryginal-
nego Shampoing Bay-Rumu
(znak 2 górniczy). Przekona się
Pan(i) szybko o nadzwyczaj-
nym skutku tej wody do wło-
sów.
Dostać można we fiaskach po
2 K w Krakowie: apt. K. Wi-
szniewskiego, drog. Reima i
Ski, Romana Drobnora, Maur.
Kreislera, fryz. M. Figla, J.
Nowaka, Z. Lamensdorfa, K.
Goldmanna. 1444 20

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASOW
maszynowych
Ignacego Wurma
w Krakowie, ul. Kanonicza l. 18

LÜFTINGERA
Niszczyciel pluskw

prawnie ochroniony, działa natych-
miast w przeciągu 24 godzin — n-
zostawia żadnej pluskwy w dom-
zabija natychmiast pluskwy wraz
z zarodkami, szwaby kuchenne, pr-
saki, karakony, robactwo u ptak
i kur. Cena brunatnego, 15 kor.
czysto białego we fiaskach a
55, 180, 250. — Każda fiaska za-
całkowicie z adresem
6rykanta. JOHANN LÜFTINGE
Wien XI, Hauptstrasse 134. — Z-
dać tylko 1 fiaski Lüftingera
głównym składzie **Józefa Han-**
ka, Kraków, ul. Szewska 5.

Sierota, bezdomna, dobrze
moralnie wychowana lat
łagodnego usposobienia
poszukuje umieszczenia
czy to do małych dzieci, o-
do towarzystwa starszej o-
by — na wyjazd do kap-
jako szafarka do wyręcze-
pani domu w gospodarstwie
lub t. p. Łaskawe zgłosze-
przyjmuje opiekunka: War-
Dąbrowska, wdowa po wa-
ranie z r. 1863 w Nowym
czu ul. Sobieskiego.

W Zakopanem

(Stara Polana 3) w willi Jela-
prześciennie położonej nad Dur-
cem, są pokoje do wynajęcia z
kowitzem utrzymaniem po przy-
pnych cenach. Zgłoszenia przyju-
pani Józefa Rogoszowa Krak
Graniczna 14 I p. 15

Wydawca i Redaktor odpowied-
ny: Dr Antoni Beaupre. — W
karni „Głosu Narodu“ w Krak-
pod zarządkiem St. Tomaszewski